Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XVIII, seria II nr 4060 | 4 PAGINI — 20 BANI | Duminică 3 iunie 1962

Caragiale în cultura românească

de Demostene Botez

Price mare scriitor a cărui operă este legată de viața poporului său și care militează în arta sa pentru libertate și progres este un factor prețios de cultură, trecut în istoria neamului său.

Ion Luca Caragiale este cu deosebire un asemenea scriitor. Opera lui de cel mai ascuțit realism-critic ogîndește veridic și necruțător o întreagă perioadă din istoria politică, socială și culturală a țării noastre și reprezintă atitudinea hotărîtă, dîrză a scriitorului contra claselor exploatatoare, a burgheziei hîde, neroade și ridicole, pe care o satirizează în numele celor obijduiți și ofensați.

Opera lui Caragiale e un fragment însuși, organic și viu, din viața țării noastre în epoca respectivă. „Eu nu scriu decît din viața noastră și pentru viața noastră, căci alta nu cunosc și nici mă interesează", a spus el o dată. Ea este prin aceasta strîns legată de cultura românească, într-o epocă în care de-abia începea să se întremeze.

Caragiale începe să fie cunoscut, să-și încrusteze în timp și istorie, opera sa, în jurul anilor 1875-1880, prin activitatea sa publicistică și, mai ales, prin celebrele sale piese de teatru.

În cultura românească se producea atunci fenomenul tranziției dintre două generații de scriitori. Prima, — generația anului revoluționar 1848 și a luptelor pentru înfăptuirea actului Unirii Țărilor Române din 1859. Ea izbutise să dea oameni de seamă: scriitori entuziaști, luptători pionieri în multe domenii de cultură, care se caracterizau printr-o desăvîrșită bunăcredință și cinste sufletească, printr-o înaltă conștiință cetățenească și un fierbinte patriotism. Ei au luptat să pună bazele unei culturi în românește, au pus bazele unei limbi, purificată de multiple influențe străine, și au servit idealuri de libertate și egalitate. De-ajuns să amintim că printre ei s-a ridicat martirul anului revoluționar 1848, scriitorul și istoricul Nicolae Bălcescu, ca și Vasile Alecsandri.

Atunci cînd I. L. Caragiale a intrat în viața literară, acea pleiadă se sfîrșise din viață sau își dăduse măsura talentului. Doar Vasile Alecsandri se mai afla în plină activitate creatoare, făcînd legătura între generația trecută și cea care se ridicase.

Aceasta de a doua generație în care se înscrie și Caragiale, cuprinde o seamă de scriitori de prestigiu care au început cu adevărat înălțarea edificiului culturii românești. De-ajuns să spun că în această generație se găsește marele geniu al poporului nostru — Mihail Eminescu ca și Ion Creangă, Ion Slavici, Barbu Delavrancea, Alexandru Vlahuță, Bogdan Petriceicu Hajdeu. Cîte nume, atîtea capitole din istoria noastră literară, din istoria culturii noastre, fără de care ea nici nu se poate concepe. Geniul poporului nostru, darurile lui latente izbucnesc la lumină și în pictură cu Nicolae Grigorescu și Ion Andreescu, și în știință cu Victor Babeș, Neculae Teclu și alții. Este ceea ce se numește în mod curent: „generația marilor noștri clasici", care dăruiește literaturii românești opere al căror răsunet se aude astăzi și peste granițele țării.

I. L. Caragiale este unul din fruntașii acestei generații. Opera sa constituie o contribuție de cea mai mare importanță la tezaurul cultural al țării noastre — generația întreagă însemnînd în istoria culturală o continuitate a generației anterioare care a pus temelia marilor sinteze spirituale.

Dacă Mihail Eminescu înseamnă cea mai înaltă culme a poeziei noastre, și făuritorul limbii literare române, proza obiectivă, teatrul românesc, adevărata zugrăvire a vieții începe cu Caragiale.

Caragiale a deslușit cele mai adînci racile și ticăloșii ale burgheziei stăpînitoare. El a priceput și zugrăvit ca nimeni altul, cu puterea adevărului, realitatea obiectivă. El este cel mai mare creator de viață din întreaga noastră literatură, — e singurul care „face concurență stării civile", singurul care a creat oameni cărora le-a dat drumul în lume, pe lîngă cei a căror naștere e înregistrată la primăriile din vremea lui.

Aceasta reprezintă suprema forță a unui prozator, suprema artă.

Prin această putere de creație, — spune criticul Ibrăileanu care s-a ocupat în mod special de spiritul critic în cultura românească, „artistul merge în sensul omului de știință. Arta mare lămurește și ea, scoțînd și repetînd esențialul din accidental, punînd o ordine în ceea ce este haotic și încîlcit în realitatea lucrurilor și stabilind între aparențe o legătură cauzală".

Comediile, drama, schițele lui Caragiale asta au făcut. Pierderea unei scrisori de dragoste adulteră e un accident, dar Caragiale a scos din această întîmplare, și cu prilejul acestui amănunt, ceea ce era esențial în viața epocii: imoralitatea familiei burgheze, vorbăria goală, demagogia ipocrită, minciuna, incultura, prostia, putreziciunea întregii orînduiri burgheze.

Caragiale e un produs al meselor populare; viziunea epocii sale e cea reală, văzută fără menajament de pe pozițiile celor umiliți și obidiți. Feciorul unor părinți care duceau lupta grea și cotidiană cu viața, copilul din satul Haimanale, sat care-și schimbase în poreclă bejenia impusă de sărăcia locului, nu putea să vadă realitatea de cît de pe această poziție și în spirit critic. Caragiale, ca și Eminescu, face parte dintre intelectualii îndureați și revoltați de mizeria claselor de jos, a celor exploatați.

Personajele din piesele lui, din diversele categorii ale burgheziei care întrupează menajeria vieții conducătorilor, nu-i sînt indiferenți lui Caragiale. El nu-i prezintă fără participarea lui. De mai multe ori, vorbind de ei, Caragiale a spus: „li urăsc, mă! li urăsc!"

Și-i ura.

Antipatia pentru clasele de sus și simpatia pentru muncitorime și țărani apar evident în întreaga lui operă literară ca și, direct, în publicistică.

Importanța lui Caragiale pentru cultura română nu este nu-

(Continuare în pag. a II-a)

Kocsis Iosif, muncitor la Uzinele „Metrom" din Brașov a făcut cabinetului tehnic o propunere de raționalizare. Inginerul Dumitru Serb șeful cabinetului și Martin Misstrauth, frunteș în muncă, sînt primii care discută despre posibilitățile de aplicare în producție a propunerii

Foto: N. STELORIAN

PREGĂTIRI ÎN VEDEREA RECOLTĂRII FRUCTELOR DE PĂDURE

Ministerul Economiei Forestiere a luat o serie de măsuri în vederea recoltării în bune condiții a fructelor de pădure, care va începe în curînd.

Pe valea Bistriței, Dornelor, în bazinul Crișurilor, în Maramureș și în pădurile muntoase și de deal din lanțul carpatic au fost organizate circa 1 100 de centre și puncte de achiziție, prelucrare și conservare a fructelor. Acestea sînt răspîndite pînă în cele mai îndepărtate păduri. Centrele pot prelucra și depozita în condiții optime, anul acesta, circa 33 000 tone de smeură, afine, coarne, mure, ciuperci etc.

(Agerpres)

Manifestările consacrate comemorării lui I. L. Caragiale

Spectacol festiv cu piesa „O scrisoare pierdută"

Simbătă seara au fost inaugurate manifestările consacrate comemorării a 50 de ani de la moartea lui I. L. Caragiale. În sala Teatrului de operă și balet al R. P. Romîne a avut loc un spectacol festiv cu piesa „O scrisoare pierdută" prezentat sub auspiciile Ministerului Învățămîntului și Culturii, Academiei R. P. Romîne, Uniunii Scriitorilor și Comitetului național pentru apărarea păcii.

La spectacol au asistat tovarășii: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, academicieni, alți oameni de artă și cultură, ziariști.

Au participat șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București.

Au fost de față oaspeți de peste hotare, invitați la sărbătorirea marelui scriitor român: scriitorul Roger Bodard (Belgia), dramaturgul Orlin Vasiliev, regizorul Sașa Stoianov, scriitorul Nikolai Zidarov (R. P. Bulgaria), scriitorul Daynanda Gunawardena (Ceylon), dramaturgul Cen Bei-cen, secretar al Uniunii scriitorilor din R. P. Chineză, Sakari Puronnen, director de teatru (Finlanda), dramaturgii Heinz Pfeiffer, și Maximilian Scheer (R. D. Germană), acad. Spiros Melas, poetul Yannis Ritsos, dramaturgul George Teotokas (Grecia), Boskovici Iovan, director de teatru, poetul Vasko Popa, scriitoarea Florica Ștefan, (R.P.F. Iugoslavia), E. Chaberski, director de teatru (R. P. Polonă), scriitorul Nazim Hikmet, membru al Consiliului Mondial al Păcii (Turcia), regizorul I. A. Zavadski, artist al poporului al U.R.S.S.

Din partea Comitetului național pentru organizarea comemorării lui I. L. Caragiale a luat cuvîntul acad. M. Beniuc, președintele Uniunii Scriitorilor din R. P. Romînă, care a evo-

(Continuare în pag. a III-a)

Cu privire la consfătuirea reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești ale țărilor participante la Consiliul de Ajutor Economic Reciproc

Conform înțelegerii intervenite între Comitetele Centrale ale partidelor comuniste și muncitorești ale țărilor participante la Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, s-a prevăzut convocarea la Moscova, la 6 iunie a.c., a consfătuirii pentru problemele colaborării economice între țările membre ale C.A.E.R.

La consfătuire vor participa primii secretari ai Comitetelor Centrale ale partidelor comuniste și muncitorești și șefii de guverne ale țărilor menționate.

„Așa va crește mare și cu spic bogat!" Inginerul agronom Dorin Gireadă, împreună cu președintele gospodăriei colective din comuna Adunații-Copăceni, regiunea București fac un control al stării de vegetație a grîului.

Foto: AGERPRES

Adunări ale studenților de la institutele agronomice din Timișoara și Cluj

La institutele agronomice din Timișoara și Cluj au avut loc sîmbătă adunări convocate de consiliile uniunilor asociațiilor studenților, comitetele U.T.M. și conducerile institutelor, pentru dezbaterea sarcinilor ce revin studenților din aceste institute în lumina hotărîrilor plenarei C.C. al P.M.R. și sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale.

Au participat numeroși studenți și invitați — cadre didactice din învățămîntul superior, directori de G.A.S., președinți de G.A.C., ingineri agronomi.

La adunarea de la Timișoara, rectorul Institutului agronomic, Iulian Drăgea, a prezentat un raport privind sarcinile actuale ale învățămîntului agricol superior. La discuții pe marginea raportului au luat cuvîntul C. Ionescu Bujor, director general în Ministerul Învățămîntului și culturii, prof. univ. Cristache Oprea, conf. univ. Ioan Martin, Stana Iancu, vicepreședintă a Comitetului executiv al U.A.S.R., studenții Ștefan Jurchescu și Maria Vuia, precum și Eroul Muncii Socialiste, Nicolae Dogaru, directorul G.A.S. din Giarmata și Albu Marin, inginer-mecanic la S.M.T. Freidorf.

La adunarea studenților din Cluj, raportul a fost prezentat de rectorul institutului, Emil Negruțiu, după care au luat cuvîntul la discuții Vasile Mleșniță și Emil C. Pop, șefi de lucrări, Paul Kereki, președintele G.A.C. „Mihai Viteazu", precum și numeroși studenți.

Vorbitorii au analizat activitatea desfășurată în institute pentru pregătirea cadrelor necesare agriculturii, au subliniat sarcinile care stau în fața cadrelor didactice și studenților pentru ridicarea continuă a nivelului de pregătire a viitorilor specialiști, făcînd numeroase propuneri în acest scop. Totodată, ei au relevat importanța măsurilor aduse în planurile și programele de învățămînt, în organizarea practicii de producție a studenților, prin recenta hotărîre a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol. În cuvîntul lor, studenții s-au angajat să nu precupețească nici un efort pentru a-și însuși cunoștințele predate, pentru a fi cît mai utili în unitățile productive unde vor munci după absolvirea institutului.

Într-o atmosferă entuziastă, participanții la adunări au adoptat telegrame adresate C.C. al P.M.R., tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prin care își exprimă recunoștința fierbinte pentru grija cu care partidul și guvernul îi înconjoară și hotărîrea de a munci cu perseverență în anii de studenție, astfel ca atunci, cînd vor absolvi facultățile, să poată contribui cu succes, la rezolvarea sarcinilor mărețe trasate agriculturii, de recentele documente de partid și de stat.

(Agerpres)

Copiii se bucură de frumusețea florilor.

Foto: N. STELORIAN

Puternic îndemn pentru succese și mai mari

Telegrame ale sesiunilor sfaturilor populare regionale adresate C.C. al P.M.R., Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Sesiunile sfaturilor populare regionale, consacrate problemelor dezvoltării agriculturii, care s-au desfășurat recent în întreaga țară, au adresat telegrame C.C. al P.M.R., Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. În aceste telegrame, deputații sfaturilor populare își exprimă deplina aprobare față de politica înțeleaptă a partidului, sentimentele de dragoste și recunoștință față de partid, sub a cărei conducere încercată socialismul a învins definitiv în orașele și satele patriei noastre. Sînt exprimate calde mulțumiri conducerii partidului și statului, personal tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, pentru conferirea Ordinului „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I regiunilor, cu prilejul încheierii colectivizării agriculturii, distincții care constituie o înaltă apreciere dată muncii depuse și un puternic îmbold spre succese și mai mari în activitatea de viitor.

Telegramele relevă că oamenii muncii din regiuni au primit cu entuziasm măsurile adoptate de partid și guvern pentru consolidarea victoriei socialismului la sate, măsuri care constituie un nou și puternic sprijin acordat țărănimii colectiviste pe drumul ridicării neîncetate a bunăstării lor, o expresie puternică a grijii permanente a partidului și guvernului pentru continua înflorire a agriculturii noastre socialiste.

Însuflețiți de mărețele perspective ce li se deschid în față, oamenii muncii din regiuni luptă acum cu hotărîre pentru a transpune în fapte aceste măsuri.

Într-o serie de telegrame, sesiunile raportează cu mîndrie principalele realizări obținute sub conducerea organelor și organizațiilor de partid în construcția socialistă la sate, în creșterea sistematică a producției agricole.

„Ajutorul tehnico-organizatoric și material acordat de stat — se arată în telegrama sesiunii Sfatului popular al regiunii Suceava — aplicarea regulilor agrozootehnice, priceperea și hărnicia lucrătorilor din agricultura regiunii noastre au făcut ca an de an să crească producția agricolă. Multe G.A.S. și G.A.C. au realizat la producția vegetală încă din 1961 prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. pentru anul 1965, iar în acest an unele G.A.C. vor realiza și în zootehnie sarcinile stabilite pentru 1965. Rezultatele ce se obțin dovedesc cît de mari sînt rezervele de sporire a producției agricole, rezerve care acum, în condițiile colectivizării în întregime a agriculturii, pot fi valorificate pe deplin".

Regiunea Maramureș raportează că: „În condițiile favorabile create prin încheierea colectivizării agriculturii, însămînțările de primăvară s-au desfășurat în bune condiții, culturile au ieșit din iarnă bine dezvoltate, iar în prezent colectiviștii, sub îndrumarea specialiștilor agricoli, muncesc cu spor la întreținerea culturilor, pregătind premizele unor recolte bogate în acest an".

În telegrame se subliniază principalele sarcini de viitor care au fost supuse unei temeinice dezbateri în cadrul sesiunilor și pe baza cărora au fost adoptate măsuri con-

(Continuare în pag. a III-a)

a Uzinele de mașini electrice din București. Se execută legăturile de la carcasele grupurilor de sudură de 350 A.

„Granița de diamant"

Istoricilor le place să cotrobăiască prin arhive. E o pasiune firească. O foaie îngălbenită de ziar, o stampă scorojită de ridurile vremii, un act oficial cu slovele aproape spălate de talazurile veacurilor, îți pot învia în fața privirilor, cu o nebănuită forță evocatoare, tablouri expresive ale trecutului.

Dacă istoricii care vor trăi peste secole vor căuta să deslușească din documente profilul moral al tineretului romîn din zilele noastre, dacă se vor strădui să-și formeze o imagine despre însușirile-sufletești ale acelor tineri care, sub steagul partidului, au pus umărul la zidirea Romîniei socialiste, le-am recomanda, încă de pe-acum, să nu se mărginească la vechile și binecunoscutele tipuri de izvoare. Nu vor putea înțelege în profunzime mobilurile lăuntrice ale faptelor săvîrșite și, mai ales, nu-și vor putea zugrăvi pe deplin numitorul comun al acestor mobiluri — entuziasmul creator — dacă nu vor cunoaște asemenea mărturii intime ale vieții spirituale a tineretului cum sînt carnetele de însemnări, jurnalele, scrisorile, ba chiar și, în aparență, modestele compoziții la limba romînă.

Pornind de la cîteva frînturi din asemenea mărturii, am încercat în cele de mai jos să creionăm chipurile autorilor lor, tineri pentru care tinerețea este sinonimă cu însuși entuziasmul.

★

„Noi am deschis ochii la viață cu simțămîntul că nu numai obiectele care ne înconjoară sînt ale noastre, ci totul: strada pe care pășim, școala în care învățăm, fabrica în care muncim, orașul nostru dominat de schele, întreaga țară în plină construcție. Pentru generația noastră, crescută după eliberarea patriei, acest simțămînt e la fel de firesc ca apa pe care o bem și ca aerul pe care-l respirăm. Să iei parte cu tot ce e mai bun în tine la construirea unei asemenea vieți — nu cred să existe mîndrie mai mare și nici bucurie mai copleșitoare..." (din caietul de lecturi al lui Cheregi Emilia, elevă în clasa a IX-a B seral a liceului „Elena Sîrbu" din București).

Acestui fragment de compoziție școlărească i-aș adăuga un gînd, desprins din alt caiet de însemnări al Emiliei Cheregi, și care, aparent, n-are nici o legătură cu rîndurile de mai sus. Încercînd o paralelă între două genii ale culturii noastre, Eminescu și Enescu, Emilia Cheregi notează această idee culeasă dintr-o carte: „Unul a făcut vorba românească să cînte, celălalt a făcut cîntecul să vorbească".

M-a urmărit această însemnare din caietul tinerei muncitoare-eleve, deoarece muzica și poezia joacă un rol fundamental nu numai în preocupările ei, să le spunem, „particulare", ci și în întreg modul ei de a trăi și a munci. Cheia de sol a acestui portativ luminos este entuziasmul, totala dăruire în numele idealului cu care, vorba ei, a „deschis ochii la viață".

Emilia Cheregi este operatoare chimistă la Fabrica de mase plastice „București". Lucrează în secția „injecții" (acest nume rebarbativ ascunde, de fapt, una dintre cele mai frumoase secții ale fabricii, aceea în care materia fluidă — masa plastică — ia forma dorită de om). Privind-o pe Emilia cum lucrează, cum „dăltuiește" din masă plastică dantelatele farfurii, pahare, tăvi pe care le cunoaștem toți din magazine, simți în fiecare gest al ei o imensă ușurință izvorîtă dintr-o perfectă stăpînire nu numai a materiei pe care o mînuiește, ci și a tuturor „tainelor" lăuntrice ale acestei materii. Și mai întrevezi în aceste gesturi simple, calme, precise o anumită muzicalitate a cărei rădăcină se află în acea armonie interioară pe care o zămislește entuziasmul creator. Parafrazînd însemnarea din caietul elevei Emilia Cheregi putem spune că operatoarea chimistă Emilia Cheregi face munca să cînte.

Nu dintotdeauna a fost așa. Acum 3 ani, cînd a pășit pentru întîia oară pragul fabricii, ca proaspătă absolventă a școlii profesionale de chimie, Emilia s-a trezit în fața unor greutăți care i se păreau de netrecut. Nu odată din mîna ei ieșeau farfurii strîmbe sau pahare boante. Se frămînta, avea insomnii, credea că niciodată nu va putea ajunge o muncitoare bună. A simțit însă, alături de ea, umărul ocrotitor al unor tovarăși, gata să-i vină întotdeauna în ajutor. Comuniștii. Utemiștii. Au ajutat-o să înțeleagă însemnătatea fiecărei operații, fiecărei mișcări, au deprins-o cu disciplina de fabrică, dar, mai ales, au îndemnat-o să citească, să-și cunoască cît mai profund meseria.

Prin urmare — așa cum în ușurința cu care instrumentiștii interpretează cele mai grele lucrări trăiesc lunile întregi de repetiții și studiu istovitor — în mișcările simple, firești ale Emiliei, în precizia cu care dă masei plastice forma dorită și ne-

VICTOR BÎRLĂDEANU

(Continuare în pag. a III-a)

OMAGIU LUI CARAGIALE

Afiș de I. MOLNAR

CARAGIALE ÎN CULTURA ROMÎNEASCA

(Urmare din pag. I)

mai aceea de istoric necruțător și cu respectul adevărului, al epocii sale, și de progresist care a promovat conștiința socială a oamenilor exploatați, ci și de mare artist al cuvîntului scris.

Marea, scrupuloasa lui conștiință artistică ce-i caracterizează opera și care răzbate din nenumărate mărturii și întîmplări din viața sa scriitoricească a avut o mare însemnătate în dezvoltarea literaturii noastre.

Epoca literară anterioară era încă dominată de îndemnul neselectiv: „Scrieți băieți, numai scrieți". Se scria fără îngrijire, fără a avea conștiință de însemnătatea formei. Caragiale, ca și Eminescu în poezie, a ridicat măiestria scrisului la o valoare complimentară organică a unei opere artistice literare. În orice domeniu — proză sau teatru, măiestria lui Caragiale e mereu impecabilă, perfectă.

Această latură a operei sale a exercitat și exercită și azi o mare influență asupra conștiinței scriitorilor, contribuind la o cît mai înaltă calitate a creației noastre literare. Nu formă și meșteșug de dragul formei, ci forma cea mai artistică în stare să valorifice în aceeași măsură un conținut bogat de idei.

Criticii, simbriașii burgheziei din epoca sa, au căutat sa minimalizeze opera lui Caragiale, să facă din el un simplu umanist, să-i tăgăduiască orice intenție de critică socială, orice atitudine.

Contrar celor mai eclatante evidențe, chiar Titu Maiorescu, marele dalai-lama al „artei pentru artă", mistificare pur burgheză, spunea cu sfidare: „pentru orice om cu mintea sănătoasă, este evident că o comedie nu are nimic de-a face cu politica de partid..."

Este în asta ceva adevărat; mintea care a judecat așa, nu-i sănătoasă.

Viața și opera lui Caragiale au fost dedicate luptei pentru adevăr — luptei unui om de o inteligență și un talent deosebit, de o aleasă ținută morală, fără compromisuri.

Prin respectul de adevăr, prin atitudinea alături de cei umiliți, prin caracterul ei progresist, prin meșteșugul ei înalt opera lui Caragiale va străluci mereu în tezaurul culturii romînești, cu o sclipire de aur autentic. Ea constituie pentru poporul nostru o uriașă și luminoasă moștenire culturală. Ea apare astăzi în toată strălucirea ei. Revoluția prin care poporul nostru a pășit pe calea socialismului a făcut ca opera lui Caragiale să-și dobîndească prețuirea meritată. Acțiunea educativă a operei lui Caragiale de înălțare a conștiinței, asupra maselor populare, va crește continuu tot mai rodnic.

Recomandarea de către Consiliul Mondial al Păcii a comemorării a 50 de ani de la moartea lui Caragiale — e o mărturie cu răsunet mondial a valorii lui culturale, nu numai pentru tezaurul nostru cultural, dar și pentru marele tezaur etern al omenirii întregi, unde se va găsi în vecii vecilor, bănuțul romînesc cu efigia lui.

Nu-i așa că îi recunoașteți? Desigur, iată-i pe Tipătescu, prefectul județului, împreună cu coana Joițica și înconjurat de alte personaje ale capodoperei caragialești: Trahanache, Brînzovenescu și Farfuridi, Dandanache și Ghiță Pristanda. Numai că în acest caz binecunoscuții eroi ai „Scrisorii pierdute" se adresează publicului sovietic, apărînd pe scena Teatrului de Satiră din Moscova

Triumful talentului...

de I. L. Caragiale

Au fost odată-ntr-o școală de provincie doi buni camarazi — Niță Ghițescu și Ghiță Nițescu. Amîndoi erau potriviți la-nvățătură și la purtare. Niță însă se deosebea, și nu numai de Ghiță, dar chiar de toți copiii ceilalți, prin talentul lui la scris, de care se minuna cu drept cuvînt toată lumea. In anul al patrulea de școală primară, Niță ajunsese să scrie așa de frumos, încît, adesea, puse alături, caietul lui ai fi zis că este modelul de caligrafie tipărit, iar modelul de caligrafie, scris de mînă; pe cîtă vreme, Ghiță scria nu se poate mai urît; pe lîngă că-i era mîna dreaptă șubredă, fiindcă-i degeraseră degetele de mic, n-avea băiatul nici apucătură din ochi la lucru de migăleală. Așa, isprăvind clasele primare, s-au despărțit cei doi buni camarazi, ca să meargă fiecare după norocul lui. Ghiță s-a dus la țară pe lîngă tată-său, care era negustor cu dare de mînă; iar Niță, copil sărman, a apucat spre Capitală, ascultînd de sfatul dascălului său:

— Fătul meu, tu părinți n-ai, carte multă nu ți-e dat să-nveți, că nu prea ești deștept, slugă nu te poți face, că ești cam leneș... Ți-a dat și ție Dumnezeu un dar: ai icoană la scris; ție cu condeiul ți-e dat să te hrănești. Du-te la București, acolo ai să intri copist în vreo canțilerie și-ncet-încet, cum te știu că n-ai purtări prea rele, cu vremea ai să-naintezi.

Niță a ajuns în Capitală și s-a pus să-și caute de lucru. A făcut cunoștință ba cu unul, ba cu altul, recomandîndu-și talentul și căpătînd din toate părțile complimente și dovezi de admirație. Dar afară de acestea, n-a reușit deocamdată să capete nimic mai mult.

Niță nu și-a pierdut speranța și bine a făcut; căci iată că-ntr-o seară o cunoștință i-a spus:

— Mîine dimineață, la ceasurile unsprezece, să te afli la Ministerul de Interne: se ține concurs pentru trei posturi de copiști; desigur ai să capeți unul.

Se-nțelege că Niță n-a lipsit a se înființa la vreme. Concurenții, în număr de vreo treizeci, au fost introduși într-o sală mare; aci, în fața comisiunii, compusă din directorul ministerului ca prezident, subdirectorul ca viceprezident și trei șefi de biurou ca membri, li s-a dictat de către unul dintre aceștia cu glas tare timp de cincisprezece minute. Apoi d. președinte a zis:

— Destul! acum fiecare să-și iscălească proba.

Deși dictarea mersese cam prea iute, Niță s-a uitat lung pe foaia lui, înainte de a o iscăli, a zîmbit mulțumit de sine, apoi, a iscălit și a înmînat-o cu mult respect unui domn membru, care a strîns toate probele. Peste două zile, s-a dat rezultatul concursului ...Numele Niță Ghițescu nu figura între cele trei numiri.

— Și ce frumos scrisesem, domnule! a zis Niță, mîhnit, cunoștinții sale.

— Un tînăr nu trebuie să despere de la întîia încercare, i-a răspuns cunoștința; mai sunt încă șapte ministere; or să se mai ivească locuri.

În adevăr, peste cîteva luni, se ivesc două locuri la alt minister. Niță nu lipsește a se înființa. Și iar mulțime de concurenți, iar comisiune, iar dictare, iar formalitățile obicinuite, și a doua zi iar nu se află între cele două numiri numele Niță Ghițescu.

— Și ce frumos scrisesem, domnule! zise Niță cunoștinții lui.

— Răbdare, tînărule! n-a intrat vremea-n sac; o să-ți vie și rîndul dumitale; mai sunt șase ministere; or să se mai ivească locuri.

A trecut cîtva timp, și iată că s-au ivit cîteva locuri la al treilea minister. Același rezultat pentru d. Niță Ghițescu. Firește însă că, oricît i-ar fi crescut mîhnirea, Niță n-avea de ce să despere: mai erau încă cinci ministere; trebuia să se mai ivească locuri. Și s-au ivit, pe rînd, locuri încă la patru ministere, și s-au ținut concursuri, și d. Niță Ghițescu a luat parte la fiecare concurs, și, după fiece rezultat de concurs, concurentul nostru a zis, din ce în ce mai mîhnit:

— Și ce frumos scrisesem, domnule!

Și cunoștința lui i-a răspuns:

— Nu despera, tînărule! a mai rămas încă un minister, tocmai acela unde se cere cu dinadinsul caligrafie pentru acte și documente; trebuie să se ivească acolo vreun loc.

Parcă a prorocit cunoștința lui Niță: n-a trecut o săptămînă, și iată că s-a publicat concurs pentru un post de perfect caligraf la acel ultim minister. S-a pus d. Niță pe brînci, în așteptarea concursului, să-și facă mîna, exercitîndu-se în fiecare zi, pe hîrtie velină, la fel de fel de scrituri — engleze, italice, gotice, batarde, ronde, majuscule, minuscule ș. cl. în fel de fel de mărimi de la doi centimetri pînă la un milimetru, și cu și fără transparent. Era acuma gata... Dar, în ajunul concursului, se-ntîmplă cum se-ntîmplă în orice poveste, să se-ntîlnească — cu cine? cu o veche a lui cunoștință, cu bunul său camarad de odinioară, cu Ghiță Nițescu, băiatul cu degetele degerate.

— Ghiță!

— Niță!

Și din vorbă-n vorbă, află Niță că tata lui Ghiță, după ce a scăpătat, a murit, că Ghiță a venit la București cu o scrisoare de recomandație către ministrul la ministerul căruia se ține mîine concursul, că ministrul l-a primit foarte bine și i-a spus că a doua zi, la ceasul fix, să se prezente la minister, să ia parte negreșit la concurs.

— Tu! la concursul de mîine? a zis pufnind de rîs Niță.

— Da, eu...

— La concursul de mîine?

— Ei! da... la concursul de mîine.

— Da tu știi pentru ce loc e concurs, Ghiță?

— Nu...

— Pentru un loc de perfect caligraf, amice Ghiță!

— Apoi, dacă mi-a ordonat ministrul să merg ...se poate?

— Apoi, mă prezent și eu, Ghiță.

— Bine, prezentă-te și tu.

— Cu mine! la caligrafie, Ghiță?

— Cu tine la caligrafie ...Eu știu ce mi-a ordonat ministrul.

— Bine!

Cu așa ton a pronunțat Niță acest bine! încît Ghiță, după cîteva momente de gîndire tăcută, i-a zis:

— Niță... eu am venit în București cu ceva părăluțe ...tu zici că ești tinichea de tot. ...Eu ...dacă vrei tu...

— Ce să vreau?

— Eu ți-aș da ție trei-patru poli ...

— Să ce?

— Să mă lași, să nu vii la concurs...

— Eu!?

— Eu tot am recomandație...

— Să poftești la concurs cu recomandația dumitale!

Dar iată că în acest moment se apropie cineva de cei doi prieteni — este cunoștința lui Niță.

— Domnule Ghițescu, aș avea să-ți spun ceva...

Niță lasă pe Ghiță la o parte.

— Domnule Ghițescu, bucură-te; ai scăpat de concursuri prin ministere; ți-am găsit un loc la o litografie, un loc plătit mult mai bine ca unul de copist, și în care poți să-ți faci un mai frumos viitor. Primești?

— Primesc... Dar un moment...

Și Niță, după ce a gîndit o clipă foarte adînc, face la dreapta-mprejur și se-ntoarce lîngă Ghiță.

— Ghiță, tu vrei să-mi dai trei-patru poli, să nu mă prezint la concurs... Eu am o combinație mai bună și pentru tine și pentru mine...

— Care?

— Din contra, să ne prezentăm amîndoi la concurs; tu ai recomandație, eu caligrafie: să iscălești tu cu numele tău proba mea, și tu să iscălești proba ta cu numele meu...

— Ei! dacă ai vrea...

— Vreau.

— Pe onoarea ta?

— Pe onoarea mea! ...Să-mi dai cinci poli.

— Îți dau.

Și Ghiță se și execută. Niță ia hîrtia de o sută, o pune-n buzunar, și cei doi camarazi se despart, amîndoi foarte mulțumiți, dîndu-și întîlnire pe a doua zi la minister, fix la unsprezece. A doua zi, printr-o întîmplare neexplicabilă, nu s-au prezintat la concursul de perfect caligraf decît doi candidați: firește erau vechii camarazi. Niță s-a purtat foarte galant; pe cîtă vreme mîna degerată a camaradului său tremura de emoție pe hîrtia ministerială, Niță, cu toată siguranța, făcea pe coala lui adevărate tours de force. Au isprăvit și și-a (u) iscălit probele, după învoiala din ajun, fiecare cu numele celuilalt. Ieșind de la concurs, în sala de așteptare, Ghiță a mulțumit cu efuziune camaradului său, iar acesta i-a zis:

— Numai doi am fost: recomandație ai, caligrafie am, slavă domnului! să fie cît de ai dracului, pe cine o să numească?

N-apucă să termine vorba Niță, și ușa se deschise.

— Rezultatul concursului! strigă solemn prezidentul comisiei. S-au prezentat doi concurenți: dd. Niță Ghițescu și Ghiță Nițescu. A reușit domnul...

— Domnul?... întrebară într-un glas cei doi concurenți.

— Domnul Niță Ghițescu!

— Dați-mi voie, domnule director, zise Niță atins, pe cînd Ghiță nu știa ce să crează; trebuie să fie o greșală! poate că n-ați văzut bine probele!

— Cum! întrebă aspru directorul, prezidentul comisiei.

— Slavă domnului! adăugă Niță... ne cunoaștem ne pătem... Trebuie să fie, nu Niță Ghițescu, ci Ghiță Nițescu.

— Domnule! nu-ți permit să fii rău crescut!... mă-nțelegi? Am zis bine: a reușit d. Niță Ghițescu.

Dar d. Niță Ghițescu nu s-a lăsat biruit de asprimea d-lui prezident al comisiei; foarte obraznic, a strigat și mai tare:

— Nu se poate, domnule director! v-ați înșelat! uitați-vă la probe!

Tonul cu care a zis „uitați-vă la probe!“ a făcut un efect straniu asupra superiorului: i-a impus, parcă; acest domn a răspuns:

— In fine, errare humanum est... Să vedem...

Și zicînd acestea, a scos din buzunar un plic, pe care camaradul lui Niță-l cunoștea bine, și din plic a tras o scrisorică; s-a uitat pe ea cu băgare de seamă și, cu tonul mult mai blînd, zîmbind:

— Știi că ai dreptate dumneata? ...Așa e!... Vezi?... confundasem... In adevăr, a reușit d. Ghiță Nițescu.

— Așa da! a răspuns plin de satisfacție d. Niță Ghițescu.

Și d. director, grav, se retrase-nchizînd ușa.

PE O SCENĂ DE AMATORI

„Acest spectacol ne-a umplut de bucurie, dar ne-a făcut să gîndim cu seriozitate și răspundere la rolurile pe care aveam să le interpretăm. Il îndrăgisem pe Caragiale din piesele jucate ani de-a rîndul: „O noapte furtunoasă", „Conul Leonida față cu reacțiunea", „O scrisoare pierdută", „Năpasta". Dar acum era cu totul altceva. Aveam să trăim aevea momente din viața marelui dramaturg. Trebuia să deplîngem odată cu el moartea

bunului său prieten, Eminescu, să parcurgem drumul spinos în disputa sa pentru ridicarea prestigiului Teatrului Național din București, să îndurăm cu el sulițele otrăvite ale protipendadei vremii, dar în același timp să-l înfățișăm așa cum a fost: demascator al unei orînduiri nedrepte, neiertător față de cei asupritori, totdeauna alături de cei asupriți".

Aceste mărturisiri ni le-au făcut artiștii amatori ai Casei de cultură „1 Mai" din București la sfîrșitul spectacolului „Omagiu lui Caragiale", după ce aplauzele spectatorilor încetaseră.

Ideea acestui spectacol — ne spunea regizorul Constantin Dinescu, instructorul formației — ne-a fost sugerată de „sărbătorirea lui Caragiale" și dorința de a încununa activitatea acestui colectiv cu un scenariu care sintetiza momente semnificative ale vieții marelui dramaturg. La baza montajului artistic a stat piesa lui Camil Petrescu „Caragiale și vremea lui". După aceasta a început munca de documentare, de familiarizare a actorilor cu eroii cărora aveau să le dea viață. S-au făcut, de asemenea, vizite la muzeul Teatrului național, la biblioteci.

Cu tot entuziasmul tinerilor, la început munca nu a fost simplă, nici pentru actori, nici pentru regizor. Ion Ilie, proiectant la Institutul de studii și cercetări forestiere, a fost greu de convins să interpreteze rolul lui Caragiale. S-a apropiat de rol cu dragoste și respect, dar și cu un sentiment de teamă că nu va reuși. Dar publicul a fost de altă părere. Așa s-a întîmplat și cu ceilalți — Nicolae Cosma, suflător sticlar, membru al acestui colectiv de 7 ani, interpret iscusit al lui Crăcănel din „D-ale carnavalului" și al lui „Conu Leonida", în acest spectacol a devenit un prieten sensibil al lui Caragiale, interpretînd rolul lui Ion Slavici. Orgolios, lipsit de umanitate, Titu Maiorescu este interpretat cu succes de Ion Constantinescu, funcționar la Comitetul geologic. Burghezul îngîmfat, mic la prefacerile vremii, jupîn Dumitrache, „Titircă — inimă rea", este realizat de Gheorghe Constantinescu, vopsitor la I.T.B., Ina Popescu, stenodactilografa Cosma Giurgiu, elevii Gheorghe Sava și Ștefan Crăciunescu, dispecerul Sandu Ștefănescu și studenta Angela Alexandrescu aduc cu

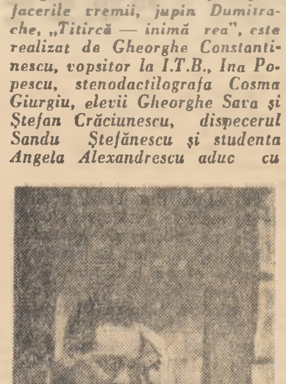

căldură și dragoste un omagiu deosebit celui a cărui pană neobosită a îmbogățit cu nemuritoare opere tezaurul literaturii noastre, marele I. L. Caragiale.

O contribuție substanțială la acest spectacol a adus munca scenografului Andrei Ivăneanu și reușita ilustrație muzicală făcută de Timuș Alexandrescu.

Astăzi, în repertoriul formațiilor de amatori, opera lui Caragiale ocupă un loc de cinste. Mișcarea artistică de amatori a avut în felul acesta putința să se adape cu succes din marea școală de teatru pe care o oferă opera caragialească. Tinerii artiști amatori au ținut în încheiere să ne spună:

„Alături de actorii profesioniști, ne străduim ca, prin modesta noastră contribuție la valorificarea operei marelui nostru dramaturg, să aducem o caldă recunoștință celui care a dat mari comori literaturii noastre, comori care au ajuns la îndemîna celor mulți, abia în zilele noastre".

VIORICA GRIGORESCU

OASPEȚI STRĂINI DESPRE MARELE DRAMATURG

În acest început de iunie, holul hotelului Athenee Palace a devenit locul de întîlnire pentru numeroși scriitori și oameni de teatru de peste hotare. Alături de Iannis Ritsos *poate fi văzut poetul turc* Nazim Hikmet, *lîngă* Vasco Popa *din Iugoslavia poți întîlni pe* Emil Chaberski, *directorul Teatrului din Palatul Culturii din Varșovia. Oaspeții sînt numeroși și continuă să sosească.* Alexandr Zavadski, *cunoscutul regizor al Teatrului „Mossoviet", scriitorii greci* Spiros Melas *și* George Teotocas, *dramaturgul maghiar* Mesterhazi Lajos *și directorul Teatrului „Madocs"* Bob Bela, *scriitorii iugoslavi* Florica Ștefan *și* Iovan Boscovici, *dramaturgul bulgar* Orlin Vasiliev *și cunoscutul regizor* Sașa Stoianov, *dramaturgul chinez* Cen Bei cen *și regizorul ceylonez* Daynanda Gunawardena, *regizorul finlandez* Sakari Puruunen *de la „Helsingin Kansanteatteri" și alții au venit să cinstească memoria marelui scriitor romîn, Ion Luca Caragiale.*

Faptul că pînd acum operele lui Caragiale au fost tipărite în 32 de limbi și că piesele sale s-au jucat pe 20 de scene din diverse colțuri ale lumii vorbește de marea popularitate a lucrărilor sale. Stăm de vorbă cu oaspeții.

Domnul Spiros Melas, *cunoscut publicului nostru din recentul spectacol al Teatrului Municipal, cu piesa sa „Regele și cîinele", este un vechi admirator și simpatizant al lui Caragiale.*

— Despre Caragiale am aflat prima oară în 1913, cînd am venit la București. Era la un an doar după moartea marelui scriitor. Am început să citesc cu pasiune și cu aviditate tot ce se traducea din opera sa în franceză și în alte limbi. Și mi-am dat seama că mă aflu în fața unui om satiric de mare clasă. „O scrisoare pierdută" în traducerea lui Dragonas, a fost montată la Teatrul „Dionisos".

Poeta Florica Ștefan *cunoaște foarte multe lucruri despre Caragiale:*

— În clasa a V-a de liceu am analizat pe larg opera marelui dramaturg și nuvelist romîn. După ani m-am încumetat să traduc în limba sîrbă „Conu Leonida față cu reacțiunea" care va fi jucată în toamna la Novisad. Caragiale este publicat în Iugoslavia și jucat de cîteva ori. Spectacolele au înregistrat un mare succes de public.

Tot despre prezentarea „Scrisorii pierdute", de astă dată în cealaltă parte a Europei, în Peninsula Scandinavă, ne vorbește regizorul finlandez, Sakari Puruunen.

— „O scrisoare pierdută" a fost prezentată la noi pe scena teatrului din Tampere, în regia cunoscutului om de teatru romîn Sică Alexandrescu. Sprijinul acordat în privința costumelor și scenografiei din partea teatrelor romînești ne-a fost de un mare ajutor. Publicul a primit lucrarea lui Caragiale cu mult entuziasm. Ar fi bine să se pună în scenă și la Helsinki „Scrisoarea pierdută" și nu numai această piesă ci și celelalte comedii ale marelui dramaturg romîn.

Sașa Stoianov, *regizor la Teatrul Armatei Populare din Sofia, a pus în scenă, cu 11 ani în urmă, la Teatrul Național din capitala Bulgariei, „O scrisoare pierdută".*

— Caragiale era tradus parțial la noi. Cînd am citit nuvela „La Hanul lui Mînjoală" am fost profund impresionat. Piesa „O scrisoare pierdută" era, de asemenea, tradusă din limba bulgară dar nu o cunoșteam încă. Am citit-o, am fost cucerit de verva scînteietoare a lui Caragiale și am susținut piesa în consiliul artistic al Teatrului Național. Aplauzele furtunoase ale spectatorilor mi-au dovedit că nu m-am înșelat. Spectacolul a fost prezentat de peste 100 de ori. Spectatorii recunoșteau în personajele lui Caragiale exponenți ai claselor exploatatoare bulgare. Satira își ajunsese scopul.

C. PRODAN

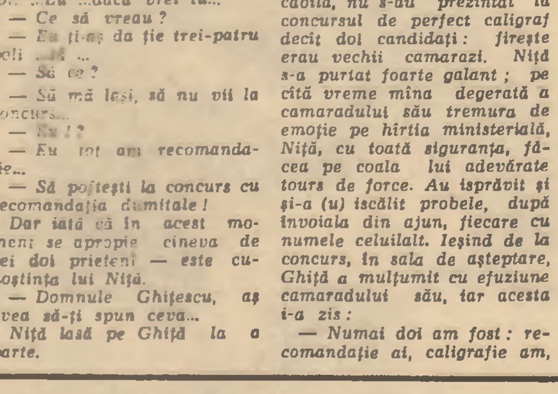

Pe scena unui teatru din Tokio

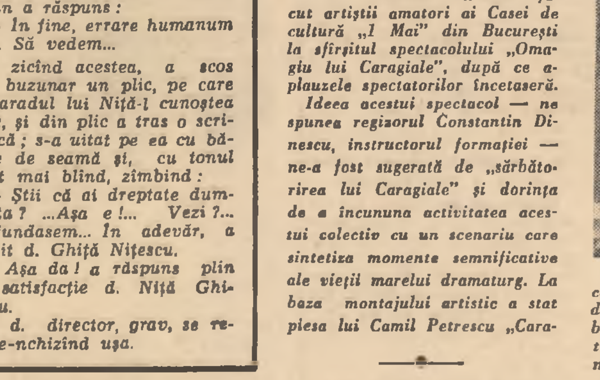

Scenă din „O scrisoare pierdută" văzută de caricaturistul parizian Garcia. De la stînga la dreapta: Marcel Angelescu, Al. Giugaru, C. Bărbulescu, Cella Dima, Gr. Vasiliu-Birlic (Reproducere din „Les lettres francaises" din 28 iunie 1956).

Larga popularitate a operei clasicului nostru

● După 1944 au apărut în țara noastră peste 60 de titluri din scrierile lui Caragiale într-un tiraj care depășește un milion de exemplare.

● Piesele lui Caragiale au fost prezentate în ultimii ani în aproape 25 de țări „O scrisoare pierdută", „O noapte furtunoasă", „D'ale Carnavalului", „Conu Leonida față cu reacțiunea" au văzut lumina rampei pe scenele unor teatre de prestigiu, cu o îndelungată tradiție, din mari orașe ale lumii. Iată unele dintre țările unde a devenit cunoscut teatrul lui I. L. Caragiale: Argentina, Austria, Belgia, R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. P. Chineză, Columbia, Finlanda, Franța, Grecia, R. D. Germană, R. F. Germană, Irak, Italia, Iugoslavia, Japonia, Peru, R. P. Polonă, U.R.S.S., R. P. Ungară Uruguay, R. D. Vietnam și altele.

● Operele lui I. L. Caragiale au fost traduse în limbile: rusă, franceză, germană, engleză, spaniolă, italiană, arabă, bulgară, chineză, ungară, indiană, japoneză, mongolă, poloneză, sîrbă, ucraineană, vietnameză, cehă etc.

● din 1950 și pînă în 1961, piesele lui Caragiale au văzut lumina rampei de peste 4.000 de ori (deci în medie 333 reprezentanții pe an), fiind vizionate de peste 1 500 000 de spectatori.

● Editura pentru literatură va pune în curînd la îndemîna cititorilor o culegere alcătuită din patru volume omagiale cu cele mai reprezentative opere ale lui Caragiale. În aceeași editură va apare volumul de însemnări al regizorului Sică Alexandrescu, care are o bogată experiență în montarea pieselor marelui dramaturg.

LUCRĂRI ACTUALE ÎN LEGUMICULTURĂ

Sfatul specialistului

În grădina de legume lucrările încep să fie din ce în ce mai numeroase și mai variate. Pentru a putea face față vîrfului de muncă din perioada actuală, legumicultorii trebuie să-și organizeze cît mai bine munca și să execute fiecare lucrare în ordinea urgenței și a importanței. Pentru fiecare cultură trebuie aplicate măsurile agrotehnice cele mai avansate, care să fie făcute la momentul optim.

În prezent **trebuie acordată o deosebită atenție culturilor de tomate și în special celor timpurii.** Acolo unde este cazul, trebuie completate toate golurile în locul plantelor care nu s-au prins, pentru a avea culturi încheiate. La culturile de tomate care nu au fost arăcite, această lucrare se poate face și acum. Important este însă ca aracii să fie puși în rînduri drepte, pentru a se putea prăși cu prășitoarea trasă de cal. Culturile de tomate timpurii pot fi susținute pe șpalier cu o singură sîrmă sau chiar cu pete de floarea-soarelui sau trestie mai groasă.

Cînd plantele crescînd ajung la sîrmă, se leagă prima oară. După aceea tulpina plantei se culcă pe sîrmă și se leagă de ea încă de două ori.

O lucrare importantă o constituie copilitul tuturor lăstarilor care apar la subțioara frunzelor de pe tulpina principală. Îndepărtarea acestor lăstari se face cînd ei sînt mici, de cel mult 3-4 cm.

Dacă timpul se menține secetos trebuie să se facă irigatul culturilor, pentru ca plantele să nu sufere acum, în momentul cînd au înflorit, și leagă fructele din primele două inflorescențe.

Îngrășarea tomatelor se face în această perioadă cu 200 de kg/ha azotat de amoniu, 100 de kg/ha superfosfat și 50 de kg/ha sare potasică, pentru a stimula vegetația plantelor. Îngrășămintele se mărunțesc bine și se împrăștie uniform pe teren, între rîndurile de plante, după ce s-a udat. După aceea terenul se prășește pentru afînare și concomitent se încorporează și îngrășămintele.

Folosind acest sistem de cultură se pot obține producții mari la culturile de tomate. Stațiunea experimentală legumicolă Ișalnița, din regiunea Oltenia, cultivînd tomate din soiul Sioux pe șpalier și folosind agrotehnica superioară arătată mai sus, obține an de an producții de 50.000 — 60.000 de kg/ha.

Timpul fiind destul de înaintat, **trebuie terminată de urgență plantarea în cîmp a ardeiului și a vinetelor.**

Ardeiul se plantează la distanța de 65-70 de cm între rînduri și la 15-20 de cm pe rînd, pe biloane făcute cu rariță. Acest sistem de plantare este mult mai potrivit decît toate sistemele vechi grădinărești, deoarece asigură posibilitatea executării mecanizate a tuturor lucrărilor de întreținere a solului.

Vinetele se plantează pentru aceleași motive la distanța de 65-70 de cm între rînduri și la 40 de cm pe rînd, tot pe biloane făcute cu rariță.

La culturile de bostănoase (castraveți, pepeni verzi și galbeni, dovleci) se face rărirea plantelor, lăsînd cîte două plante în fiecare cuib.

După 1 iunie trebuie să se planteze în cîmp ceapa de apă și prazul. Răsadul de ceapă de apă și de praz trebuie să aibă în momentul plantării în cîmp 4-5 frunze și grosimea unei pene de gîscă. Important este ca răsadul să nu înceapă să formeze bulbul înainte de plantarea în cîmp, deoarece în acest caz se prinde mai anevoie și va da producții mici. Plantarea în cîmp nu trebuie să se facă mai tîrziu de 5-10 iunie, deoarece în acest caz multe plante nu reușesc să mai formeze bulb normal pînă în toamnă și producția este mai scăzută. Răsadul se plantează în benzi de 4-5 rînduri, la distanța de 20 cm între rînduri și la 15 cm pe rînd, pe brazde înălțate de 10-15 cm, separate unele de altele prin rigole. Irigatul se face pe rigolele dintre benzi.

Folosind această metodă de plantare, Stațiunea experimentală legumicolă Buzău obține an de an producții de 30.000-35.000 kg/ha la ceapa de apă.

Pentru a se obține venituri mai mari de pe același teren, se recomandă folosirea metodei culturilor succesive de legume.

În această perioadă, după recoltarea culturilor de ridichi de lună, spanac, salată, ceapă verde și altele, terenul se poate folosi pentru plantarea tomatelor de vară, a verzei de vară și a tomatelor timpii de toamnă. Tomatele timpii de toamnă se pot cultiva și în culturi neărăcite. Plantarea lor se recomandă să se facă în acest caz pe brazde înălțate, în benzi de rînduri duble, la distanța de 50 de cm între rînduri și la 80-100 de cm între benzi. Pe rînd plantele se plantează la 40 de cm una de alta.

Irigatul plantelor se face între rîndurile distanțate la 50 de cm, unde se fac rigole cu rariță. Plantele se lasă cu tulpina formată din două brațe, după care se copilesc. Tulpinile plantelor se dirijează să se întindă pe pămînt pe partea înălțată a brazdei (80-100 de cm) unde nu se udă, și unde se execută prășitul cu calul cu prășitoarea, pînă cînd plantele acoperă bine solul. Pentru acest sistem de cultură se recomandă soiurile de tomate Florida, Rutgers, Pritchard și Aurora, care pot asigura obținerea unor producții de 25.000-30.000 kg/ha, la un preț de cost scăzut.

Ing. OREST NĂSTASE
candidat în științe agricole I.C.H.V.

Ore de consultație la Institutul pedagogic de 3 ani din Iași

Foto: O. PLECAN

Spectacol festiv cu piesa „O scrisoare pierdută"

(Urmare din pag. I-a)

cat personalitatea artistică a lui I. L. Caragiale.

Colectivul Teatrului național „I. L. Caragiale" a prezentat apoi, într-o montare nouă, capodopera dramaturgiei românești „O scrisoare pierdută". La reușita spectacolului și-au adus contribuția actori de frunte ai primei noastre scene: Costache Antonia, Ion Finteșteanu, Grigore Vasiliu Birlic, Alexandru Giugaru, artiști ai poporului, Marcel Anghelescu, Nicolae Brancomir, Niki Atanasiu, artiști emeriți, Carmen Stănescu, Constantin Barbulescu și alții.

Realizat în regia artistului poporului Sica Alexandrescu, spectacolul s-a bucurat de o caldă primire din partea publicului.

În pauză conducătorii de partid și de stat s-au întreținut cordial cu invitații străini.

La sfîrșitul spectacolului, artiștilor le-a fost oferit un coș cu flori din partea C.C. al P.M.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri.

★

În aceeași seară, în sala Comediei a Teatrului național „I. L. Caragiale" a avut loc un spectacol cu piesa „Năpasta".

(Agerpres)

INFORMAȚIE

În baza aranjamentului de schimburi în domeniul culturii, științei și învățămîntului între R. P. Română și S.U.A., filmul artistic „Darclée" și filmele de scurt metraj „Printre pelicani" și „Șapte arte" vor fi prezentate la Washington, New York, Detroit și San Francisco.

Cu acest prilej, simbătă dimineața a plecat spre S.U.A. o delegație de cineaști romîni compusă din: Ion Florea, director de producție al Studioului cinematografic București, Mihnea Gheorghiu, scriitor scenarist, regizorul Ion Popescu-Gopo și artista Silvia Popovici.

(Agerpres)

Primirea de către Președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, Ion Gheorghe Maurer, a patriarhului Moscovei și a toată Rusia, Alexei, și a însoțitorilor săi

Președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, Ion Gheorghe Maurer, a primit sîmbătă dimineața pe patriarhul Moscovei și a toată Rusia, Alexei, și pe ierarhii și preoții Bisericii ortodoxe-ruse, care îl însoțesc în vizita pe care o face în țara noastră: Nicodim, arhiepiscopul de Laroslav și Rostov, episcopul Ioasaf al Viniței, arhimandritul Pitirim, inspector la Academia Teologică din Zagorsk-Moscova și redactorul revistei Patriarhiei Moscovei, protoiereul A. Ostapov, docent la Academia Teologică din Zagorsk-Moscova, D. A. Ostapov, președinte adjunct al Consiliului Economic al Patriarhiei Moscovei, protodiaconul V. V. Prochimnov, ieromonahul Platon, B. S. Kudinkin, șeful Protocolului din Departamentul Afacerilor Externe Bisericești al Patriarhiei Moscovei, dr. A. V. Alexeev.

La primire au participat Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe, Dumitru Dogaru, secretar General al Departamentului Cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri.

Au fost de față patriarhul Bisericii ortodoxe romîne, Justinian Marina, mitropolitul Moldovei și Sucevei, Justin Moisescu, mitropolitul Olteniei, Firmilian Marin, Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului, episcopul Antim Tîrgovișteanul, vicar patriarhal, episcopul Teoctist Botoșeneanul, vicar patriarhal, diaconul Nicolae Nicolaescu, prorectorul Institutului teologic ortodox din București.

La primire a luat parte, de asemenea, acad. prof. dr. N. Gh. Lupu, membru al Consiliului național bisericesc și al Comitetului național pentru apărarea păcii.

A fost de față I. K. Jegalin, ambasadorul Uniunii Sovietice la București.

Cu acest prilej, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a înmînat patriarhului Alexei, Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I, conferit de Consiliul de Stat al R. P. Romîne.

Cei prezenți s-au întreținut apoi cordial.

★

În cursul dimineții de simbătă patriarhul Alexei al Moscovei și a toată Rusia a depus la cimitirul Ghencea din Capitală o coroană de flori la mormîntul dr. Petru Groza unde a fost rostită o rugăciune.

La solemnitate au luat parte patriarhul Justinian Marina al Bisericii ortodoxe romîne, ierarhi și preoți ai Bisericii ortodoxe ruse și ai Bisericii ortodoxe romîne.

Au fost prezenți, șeful Ceremonialului de Stat, Dionisie Ionescu și secretarul general al Departamentului Cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri, Dumitru Dogaru.

★

La amiază, secretarul general al Departamentului Cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri, D. Dogaru, a oferit la restaurantul Athénée Palace, o masă în cinstea patriarhului Moscovei și a toată Rusia și a însoțitorilor săi.

Au luat parte patriarhul Justinian Marina și toți membrii sinodului Bisericii ortodoxe romîne, șefi ai cultelor din R. P. Română, prof. M. Ghelmegeanu, membru al Comitetului național pentru apărarea păcii din R. P. Romînă și alte personalități.

Au participat D. K. Zvonkov, prim-secretar și A. M. Alexeev, secretar al Ambasadei U.R.S.S. în București.

(Agerpres)

„Granița de diamant"

(Urmare din pag. I)

cesară, trăiesc zile și nopți de studiu stăruitor, înclinată deasupra formulelor care întruchipează vastul mecanism al transformării materiei.

E deajuns să spunem că de vreun an Emilia n-a mai dat nici un rebut, că atunci cînd se schimbă profilul fabricației — și asta se întîmplă destul de des, deoarece cerințele consumatorilor sînt în continuă evoluție — ea se află printre primii care-și însușesc tehnologia noului profil, pentru ca să ne dăm seama că această fată tînără, cu chipul rotund și cu ochii visători, a devenit o adevărată muncitoare, în sensul înalt și deplin al cuvîntului, un om de nădejde al colectivului în mijlocul căruia lucrează.

„Să iei parte cu tot ce e mai bun în tine la construirea unei asemenea vieți..." — pentru Emilia Cheregi aceasta nu e o simplă frază aruncată din fuga condeiului în caietul de lectură, ci un adevărat crez în viață. Ea poate spune pe drept cuvînt că fabrica în care lucrează e și fabrica ei, deoarece — în modul cel mai concret — a pus cărămizi la temelia construcției. Acum vreo doi ani, cînd unele secții ale fabricii erau în plină construcție, a luat parte, împreună cu cellalți utemiști la munca patriotică pentru a le da cît mai grabnic în folosință.

Muncitoare destoinică, truntașă la învățătură, utemistă inimoasă, gata să vină, la rîndul ei, în sprijinul celor care abia deprind tainele meseriei, iubitoare de muzică și poezie — în universul ei spiritual Eminescu și Arghezi se învecinează cu Mozart și Enescu — Emilia Cheregi trăiește din plin inepuizabila bucurie a entuziasmului.

★

„Scumpa mea Lidia! Aș vrea să fii alături de mine ca să putem admira împreună frumusețea sălbatică și uluitoare a acestor locuri. Sînt zorii zilei, abia s-a luminat, iar priveliștea din jur te face să uiți de frigul care te pătrunde pînă-n oase. Munții Maramureșului, care-și întind brîul pietros pe tot cuprinsul zării, par o imensă cascadă încremenită. La ora aceasta a dimineții sclipesc în toate culorile curcubeului: de la verdele crud, violent, al pădurilor de conifere pînă la albul mătăsos al meșteșugurilor. În ce privește viața pe care o duc aici, nu-mi purta de grijă: muncesc cu spor, am poftă de mîncare, citesc ultimele cărți pe care mi le-am cumpărat săptămîna trecută la Vișeu, ascult radioul... (dintr-o scrisoare a tînărului geolog Nicolae Bîra către soția sa).

...Multe dintre amănuntele acelei expediții geologice — una dintre numeroasele la care a luat parte în cei șase ani de cînd a ieșit de pe băncile facultății — Nicolae Bîra nu le-a povestit în respectiva scrisoare. „N-am avut timp" — ne spune dînsul cu un surîs hîtru. Mai curînd însă sîntem dispuși să credem că, pur și simplu, n-a vrut s-o sperie. Căci o expediție geologică nu e numai desfătarea cu măreția peisajelor, ci în primul rînd o muncă asiduă, îndîrjită și, adeseori, o luptă crîncenă cu cele mai neașteptate și teribile greutăți.

Se găsea tocmai pe vîrful Blestematul (cum îl spun localnicii) — un loc arid, pietros, acoperit cu un jnepeniș des ca peria. Avea de străbătut singur o porțiune destul de mare spre a întocmi profilul geologic al vîrfului. Din senin, în tăriile cerului s-au îngrămădit gigantice caravane de nori cenușii, care au început să reverse o ploaie amestecată cu zăpadă, un potop de ace ascuțite care biciuiau obrajii, ochii, nările cu o furie dezlănțuită.

Nicolae Bîra n-a stat o clipă în cumpănă. Știa că la sfîrșitul săptămînii trebuie să se întoarcă la centrul expediției cu harta profilului geologic, de care depindeau toate căutările ulterioare prin această regiune. Onoarea lui de tînăr comunist nu-i îngăduia să dea înapoi: ce fel de comunist este acela care se înfricoșează în fața unei furtuni înghețate?

Prin jnepeniș înainta cu greu. Nu numai că bocancii i se afundau adînc în zăpadă, nu numai că pietrele, în multe locuri, se clătinau, amenințînd să-l împingă pe buza prăpastiei, dar crengile dese ale jnepenilor deveniseră ascuțite ca briciul, biciuindu-i fața, însingerînd-o. Din loc în loc se apleca, scormonea pătura din ce în ce mai groasă de zăpadă, smulgea cu tîrnăcopul frînturi de stîncă, le cerceta, le aduna în rucsac. Nici nu mai simțea greutatea poverii pe care o purta în spate, cuprins de îndîrjire în lupta cu vîntul, cu zăpada, cu stînca, cu ramurile tăioase ale pomilor.

Noaptea se retrăgea pe la cîte o stînă, mînca, își oblojea zgîrieturile, mai cerceta la lumina lanternei pietrele strînse în rucsac, pentru ca a doua zi în zori s-o ia de la început, cu aceeași crîncenă voință de a-și duce la bun sfîrșit însărcinarea. Și, ca un făcut, pînă la sfîrșitul săptămînii n-a încetat nici o clipă năprasnica furtună înghețată.

...Duminică dimineața Nicolae Bîra a coborît de pe munte. Era ostenit, cu pleoapele atîrnînd, grele ca plumbul, dar cu rucsacul plin de prețioasa comoară și cu o hîrtie plină de încrucișări de linii și puncte — o simplă hartă geologică. A dormit o oră, apoi s-a trezit, ca împins de un resort, s-a bărbierit, și-a schimbat hainele și s-a urcat în prima mașină care i-a ieșit în cale: la ora 11 era așteptat în satul Rozavlea să țină o conferință la căminul cultural, cu tema „Adevărații căutători de comori". În duminica aceea a mai ținut conferințe pe aceeași temă în satele Șieu, Cuhea, Dragomirești.

Pretutindeni, sătenii îl ascultau cu luare aminte pe tînărul acesta vînjos și plin de viață, care le dezvăluia în cuvinte simple, care merg la inimă, frumusețile fără seamăn ale geologiei, roadele politicii partidului de valorificare a avuțiilor țării, și întrezăreau în ochii lui încercănați o flacără mistuitoare. Era nu numai pasiunea unui om îndrăgostit de meseria sa, ci cu mult mai mult: entuziasmul unui tînăr al vremii noastre, al unui tînăr comunist pentru care nu există țel mai înalt în viață decît să contribuie cu toate puterile sale la sporirea acestor avuții.

★

„Viața mi se scurge, la prima vedere, monoton: evenimente deosebite nu se întîmplă aici, la Grebeniș, nu numai în fiecare zi, dar nici măcar în fiecare lună. Și totuși, fiecare zi e atît de plină, de bogată, o trăiesc atît de intens, încît nici nu-mi dau seama cînd a trecut. Și nu mă simt deloc obosit. Acum de abia înțeleg cîtă dreptate avea Gorki cînd spunea: omul simte că trăiește doar atunci cînd trăiește nu numai pentru el, ci pentru toți..." (din jurnalul tînărului inginer agronom Ioan Ardeleanu din gospodăria colectivă Grebeniș, raionul Luduș, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară).

În cei doi ani de cînd Ioan Ardeleanu lucrează în gospodăria din Grebeniș, a ajuns să fie cunoscut pînă și de țîncii din comună. S-a integrat atît de deplin și firesc în viața gospodăriei și a satului, încît mulți colectiviști ar fi gata să jure că e de cînd lumea printre ei. Adevărul este însă, că Ioan Ardeleanu e, de felul lui, de prin Șimleul Silvaniei. Cînd a absolvit facultatea, nu s-a grăbit să se întoarcă în locurile natale, ci — împreună cu alți utemiști — a cerut să fie trimis acolo unde este mai greu și unde e mai mare nevoie de mintea și de brațele sale. Și a fost trimis aici, în satul acesta îndepărtat, cu drumuri noroioase dar cu oameni vrednici, hotărîți să-și făurească o viață cum nu a mai fost pe plaiurile lor.

Pe Ioan Ardeleanu, cîtu-i ziua de mare — mai ales acum, în toiul muncilor de primăvară — nu-i chip să-l găsești într-un singur loc. Ba e pe cîmp, îndrumînd brigăzile să semene cu grijă ogorul, în așa fel încît, nici o sămînță să nu se irosească, ba e în vie, controlînd cu luare aminte lucrările și dînd sfaturi prețioase celor care muncesc la terasările pentru noile plantații, ba e la grajduri cercetînd munca crescătorilor de vite. Cum prinde un minut mai slobod, se repede la terenurile experimentale ca să vadă cu ochii lui cum se prezintă lucrările. Terenurilor experimentale el le-a dat denumirea grăitoare de „agitatori agrotehnici". Prin ele le-a demonstrat anul trecut colectiviștilor că se pot obține recolte — nemaiîntîlnite în părțile lor — de 6.000 kg de porumb sau șapte vagoane de sfeclă la hectar. Prin ele i-a convins să lupte în anul acesta pentru obținerea, de pe 95 ha, a cel puțin 5.000 kg de porumb boabe la hectar, în condiții de neirigare și să extindă soiuri de sfeclă de înaltă productivitate.

Nelipsit din mijlocul tineretului, Ioan Ardeleanu poate fi văzut într-o seară ținînd în fața tinerilor o expunere pe teme agrotehnice, în altă seară prezidînd cu competență și haz un concurs „Cine știe, cîștigă", iar duminica luînd parte la întrecerile lor sportive. La nimic nu rămîne indiferent, totul îl privește, totul este al lui, la tot ce se înfăptuiește trebuie neapărat să pună și el umărul. De aici senzația, care nu-l părăsește niciodată, de trăire din plin, intensă, a vieții de aici, entuziasmul său mereu viu, molipsitor, efervescent, la o temperatură care e în stare să topească toate obstacolele.

★

Fizicienii și chimiștii cunosc o graniță neînscrisă pe nici o hartă a lumii. Se numește „granița de diamant". E vorba de granița tăriei corpurilor. Nenumărate cercetări se fac pentru a se depăși această graniță, pînă acum intangibilă.

Scriind despre tinerii aceștia, educați de partid, m-a urmărit tot timpul un gînd: „granița de diamant" este depășită numai de forța entuziasmului, atît de specific tinereții, pe care comuniștii l-au descătușat în milioane de tineri, călăuzindu-l pe o albie vastă, spre un țel luminos.

Vedere din Ploiești. Noile construcții din centru.

Foto: AGERPRES

Sport · Sport

Campionatul categoriei A de fotbal

Etapa a 23-a a campionatului categoriei A de fotbal programează astăzi la Ploiești meciul derbi dintre fruntașele clasamentului Dinamo București și Petrolul. Repriza a doua a acestei întîlniri va fi transmisă la radio, începînd de la ora 18,25 pe programul I.

În Capitală, pe stadionul „23 August" se dispută partidele Rapid-U. T. A. (ora 15,45) și Steaua-Steagul roșu (ora 17,30).

În țară au loc alte patru întîlniri: Metalul Tîrgoviște-Minerul; Știința Cluj-Dinamo Bacău; Dinamo Pitești-Progresul; Jiul-Știința Timișoara.

Pe scurt

● *La Cairo, într-un meci amical, echipa portugheză Benfica Lisabona, cîștigătoarea „Cupei campionilor europeni" la fotbal, a fost învinsă cu 3—2 (2—1) de formația egipteană National Sporting Club.*

● *Cunoscutul gimnast sovietic Albert Azarian, campion mondial și olimpic, va fi protagonistul filmului „Inelele gloriei" care se turnează în studiourile „Armenfilm" din Erevan. Azarian va înfățișa prin intermediul peliculei prodigioasa sa carieră sportivă.*

● *După o pauză de cîteva zile, turneul candidaților la titlul mondial de șah a fost reluat cu partidele din runda a 15-a. O singură partidă s-a terminat în 5 ore de joc: Keres—Filip, cîștigată de primul la mutarea 28. Restul partidelor s-au întrerupt. Gheller are avantaj la Korcinoi. Tal un pion în plus la Petrosian, iar Fischer avantaj poziționa la Benko.*

În clasament conduce Keres cu 9,5 puncte, urmat de Petrosian și Gheller cu 9 puncte și cîte o partidă întreruptă.

● Simbătă pe șoseaua București—Urziceni a avut loc cursa ciclistă pe echipe contra cronometrului, contînd pentru campionatul Capitalei. În proba seniorilor pe primul loc s-a clasat echipa clubului Steaua, care a parcurs 80 km în 1h53'. Cursa rezervată juniorilor (40 km) a revenit echipei Unirea care a înregistrat timpul de 1h 01'.

(Agerpres)

Campionatul mondial de fotbal

R. S. Cehoslovacă — Brazilia 0-0

SANTIAGO DE CHILE 2 (Agerpres). — Cel de-al 7-lea campionat mondial de fotbal a programat simbătă noi întîlniri. La Vina del Mar (grupa a III-a) echipa R. S. Cehoslovace s-a remarcat din nou, terminînd la egalitate: 0—0 cu echipa Braziliei, campioană mondială. În celelalte partide s-au înregistrat rezultatele:

Arica (grupa I) URUGUAY—IUGOSLAVIA 1—3 (1—2);

Santiago (grupa a II-a): ITALIA—CHILE 0—2 (0—0);

Rancagua (grupa a IV-a): ARGENTINA — ANGLIA 1—3 (0—2).

Astăzi au loc următoarele meciuri: Columbia—U.R.S.S. (grupa I); R. F. Germania—Elveția (grupa a II-a); Spania—Mexic (grupa a III-a); R. P. Bulgaria—R.P. Ungară (grupa a IV-a).

PUTERNIC ÎNDEMN PENTRU SUCCESE ȘI MAI MARI

(Urmare din pag. I)

crete privind sporirea producției vegetale și animale.

În telegrama regiunii Oltenia, se arată printre altele: „Prin aplicarea întregului complex de măsuri agrotehnice, producția medie la hectar în anul 1965 va fi de 2 200 kg grîu, 3 000 kg porumb boabe, 25 000 kg sfeclă de zahăr, 1 600 kg floarea-soarelui. Efectivul de animale va ajunge la 463 000 capete bovine, din care 189 000 vaci, 750 000 porcine, peste 1 000 000 ovine, din care jumătate cu lînă fină și semifină. La G.A.C. încărcătura la suta de hectare va fi de 23,5 taurine, dintre care 11 vaci, 33 porcine, din care 9 scroafe, 80 ovine și 500—600 păsări."

„Deputații Sfatului popular regional București — se arată într-o altă telegramă — împreună cu toți oamenii muncii din regiune își exprimă hotărîrea de a realiza încă din anul acesta, în condiții climatice normale, producțiile medii la hectar prevăzute de Congresul al III-lea al partidului pentru anul 1965. De asemenea, vom lupta pentru a realiza o creștere corespunzătoare a efectivelor de animale și a producției animaliere, livrînd statului pînă la sfîrșitul anului 53 920 tone carne și 1 064 500 hectolitri lapte".

„În vederea sporirii continue a efectivului de animale — se subliniază în telegrama regiunii Crișana — vom depune toate eforturile pentru asigurarea bazei furajere, adăposturilor, îmbunătățirii raselor, pentru ca în 1962 să avem 350 000 bovine din care 172 000 vaci cu lapte, pentru ca efectivul de porcine să crească la 470 000 de capete, iar numărul ovinelor la 600 000".

Sesiunea Sfatului popular regional Iași relevă printre altele: „Prin terminarea colectivizării avem posibilități nelimitate de a mobiliza marea masă a țărănimii colectiviste pentru a reda agriculturii noi suprafețe, transformînd dealurile sterpe în terenuri roditoare în care un loc de seamă îl vor ocupa viile și livezile. Pînă în anul 1965 vom executa lucrări antierozionale pe o suprafață de 250 000 hectare și vom planta pe terenurile improprii culturii cerealelor și plantelor tehnice 6 000 ha cu vii și 10 000 ha cu livezi".

„În scopul îmbunătățirii aprovizionării centrelor muncitorești cu legume și zarzavaturi — se arată în telegrama regiunii Hunedoara — vom profila un număr de 20—25 G.A.C. pentru aceste culturi. Suprafața livezilor de pomi fructiferi va crește în următorii 2-3 ani la cel puțin 10 000 ha, iar cea plantată cu viță de vie la cel puțin 5 500 ha".

„Eforturile noastre sînt îndreptate spre dezvoltarea avutului obștesc, principala cale de sporire a veniturilor G.A.C., de întărire a puterii lor economice — se arată printre altele în telegrama regiunii Mureș-Autonomă Maghiară. Prin dezvoltarea avutului obștesc, prin creșterea producției agricole, vegetale și animale, vom spori contribuția noastră la fondul central de produse agricole al statului. Astfel ne angajăm ca anul acesta să livrăm pentru fondul central următoarele cantități de produse: grîu-secară — 50 600 tone, porumb — 22 000 tone, cartofi — 69 200 tone, floarea-soarelui 4 000 tone, sfeclă de zahăr — 220 000 tone, carne — 30 520 tone, lapte — 921 500 hectolitri, precum și însemnate cantități de lînă, ouă și alte produse agricole".

Regiunea Ploiești subliniază: „Vom îndruma țărănimea colectivistă ca să unească gospodăriile agricole colective mici în gospodării mari, puternice, capabile să folosească cu mai multă eficiență pămîntul, mijloacele materiale, forța de muncă, să sporească puterea economică a G.A.C. prin creșterea avutului obștesc raportat la suta de hectare, alocînd an de an fonduri sporite din veniturile realizate".

Sesiunea Sfatului popular al Capitalei arată printre altele: „În activitatea noastră ne vom călăuzi în permanență de indicațiile primite din partea conducerii partidului pentru ca zona preorășenească să devină un puternic bazin agroalimentar care să satisfacă din ce în ce mai mult nevoile mereu crescînde ale oamenilor muncii din Capitală".

Deputații sfaturilor populare asigură conducerea partidului și guvernului că oamenii muncii din regiunile respective nu vor precupeți nici un efort pentru a înfăptui cu cinste sarcinile ce le stau în față, că își vor închina întreaga energie luptei pentru înflorirea agriculturii, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

Cu prilejul zilei naționale a Italiei

Ministrul Italiei la București, Alberto Paveri Fontana, a oferit simbătă după-amiază o recepție cu prilejul zilei de 2 iunie, sărbătoare națională a Italiei — aniversarea Republicii.

Au participat Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe, Gogu Rădulescu, ministrul Comerțului Exterior, Voinea Marinescu, ministrul Sănătății și Prevederilor Sociale, membri ai conducerii unor ministere, conducători ai unor instituții centrale, academicieni și alți oameni de știință, artă și cultură, ziariști.

Au luat parte șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București și alți membri ai corpului diplomatic.

★

Simbătă seara, cu prilejul zilei naționale a Italiei trimisul extraordinar și plenipotențiar al Italiei la București, Alberto Paveri Fontana, a rostit o cuvîntare la posturile noastre de radio și televiziune.

(Agerpres)

Noi unități sanitare pentru copii

Zilele acestea au fost date în folosință noi unități sanitare pentru copii. În stațiunea balneară Brădet, regiunea Argeș, a fost înființat un sanatoriu cu 160 de paturi pentru cei suferinzi de reumatism și afecțiuni urologice. Pentru tratamentul afecțiunilor căilor respiratorii, în stațiunea balneo-climatică Slănic Moldova a fost deschis un sanatoriu cu 146 de paturi, iar la Techirghiol a fost dat în folosință un sanatoriu de reumatologie, avînd o capacitate de 600 de paturi.

În stațiunile de pe litoral au fost deschise sanatorii de copii, cu o capacitate totală de 840 de paturi, pentru tratamentul rahitismului și T.B.C. extrapulmonar.

(Agerpres)

DE PESTE HOTARE

Tratativele de dezarmare de la Geneva

GENEVA 2 (Agerpres). — La cea de-a 47-a şedinţă plenară a Comitetului celor 18 pentru dezarmare au continuat lucrările în legătură cu proiectul de tratat privind dezarmarea generală şi totală.

Reprezentantul Indiei s-a referit îndeosebi la necesitatea interzicerii şi distrugerii cît mai grabnice a armei nucleare şi a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă.

Delegatul american a încercat să fundamenteze poziţia S.U.A. care împiedică să se pună de acord unele prevederi importante din proiectul de tratat.

V. A. Zorin a făcut apoi o analiză a proiectului de lucru a primului capitol din tratatul cu privire la dezarmarea generală şi totală.

Acest proiect, a declarat el, reflectă într-o anumită măsură acordul realizat între delegaţiile U.R.S.S. şi S.U.A. în urma unor tratative îndelungate. Din păcate, proiectul prezentat cuprinde şi o serie de prevederi asupra cărora nu s-a căzut de acord.

In cursul tratativelor cu delegaţia americană, a spus în continuare reprezentantul sovietic, am stăruit cu perseverenţă ca textul care ar fi adoptat de comun acord să cuprindă prevederi precise şi clare cu privire la interzicerea şi lichidarea armei nucleare de exterminare în masă.

In ciuda tuturor eforturilor noastre, delegaţia S.U.A. a refuzat să includă în proiectul primului capitol al tratatului stipulaţia cu privire la interzicerea armei nucleare.

Reprezentantul sovietic a spus că această poziţie a Statelor Unite se explică prin aceea că ele caută să menţină arma nucleară ca forţă de intimidare împotriva popoarelor.

V. A. Zorin s-a referit în încheiere la divergenţele în ce priveşte abordarea de către părţi a problemei controlului şi a Organizaţiei Naţiunilor Unite.

El a arătat că Uniunea Sovietică se situează pe poziţia întăririi O.N.U. ca organizaţie pentru dezvoltarea colaborării între state şi pentru menţinerea păcii, iar poziţia S.U.A., dimpotrivă, este îndreptată spre subminarea şi evitarea organizaţiei Naţiunilor Unite şi a organului său principal, răspunzător pentru menţinerea şi întărirea păcii Consiliul de Securitate.

Înainte de închiderea şedinţei plenare, reprezentantul R.A.U., care a prezidat această şedinţă, a amintit membrilor comitetului de propunerea delegatului Nigeriei prezentată la una din şedinţele precedente, de a se întrerupe pe o lună lucrările comitetului.

Întrucît nici un membru al comitetului n-a obiectat împotriva acestei propuneri, s-a hotărît ca Comitetul celor 18 state pentru dezarmare să-şi întrerupă lucrările pe perioada 15 iunie 16 iulie.

Următoarea şedinţă plenară a comitetului va avea loc la 4 iunie.

Răscoală în Venezuela

CARACAS 2 (Agerpres). — Sîmbătă s-a anunţat că garnizoana din Puerto Cabello, cea mai importantă bază militară maritimă a Venezuelei, situată la aproximativ 200 de km de capitala ţării s-a revoltat împotriva guvernului Betancourt. Şeful răsculaţilor este căpitanul Medina Silva, comandantul adjunct al bazei. Corespondentul agenţiei France Presse relatează că, potrivit unor ştiri primite la Caracas, unităţi cantonate la Moron şi în alte localităţi situate în apropierea bazei Puerto Cabello s-au alăturat insurgenţilor.

Aceasta este a doua revoltă armată împotriva lui Betancourt în decursul unei singure luni. Cealaltă s-a desfăşurat cu puţine săptămîni în urmă la Carupano, o altă importantă bază maritimă. Ea a fost înăbuşită după lupte grele de trupele trimise de Betancourt, iar conducătorii unităţii insurgente judecaţi şi condamnaţi la ani grei de închisoare.

Corespondenţii agenţiilor de presă occidentale consideră că cele două revolte militare izbucnite la atît de scurtă distanţă una de alta oglindesc în mod grăitor starea de spirit din această ţară şi ostilitatea care înconjoară regimul preşedintelui Betancourt. Corespondentul agenţiei U.P.I. aminteşte în această ordine de idei şi rezultatele simptomatice ale recentelor alegeri pentru conducerea puternicei Federaţii a studenţilor din Caracas. Preşedinte al acestei organizaţii, relatează corespondentul, a fost ales Americo Martin, cunoscut pentru orientarea sa progresistă şi în alte funcţii de conducere au fost aleşi studenţi cu orientare similară care au înfrînt pe candidaţii de dreapta.

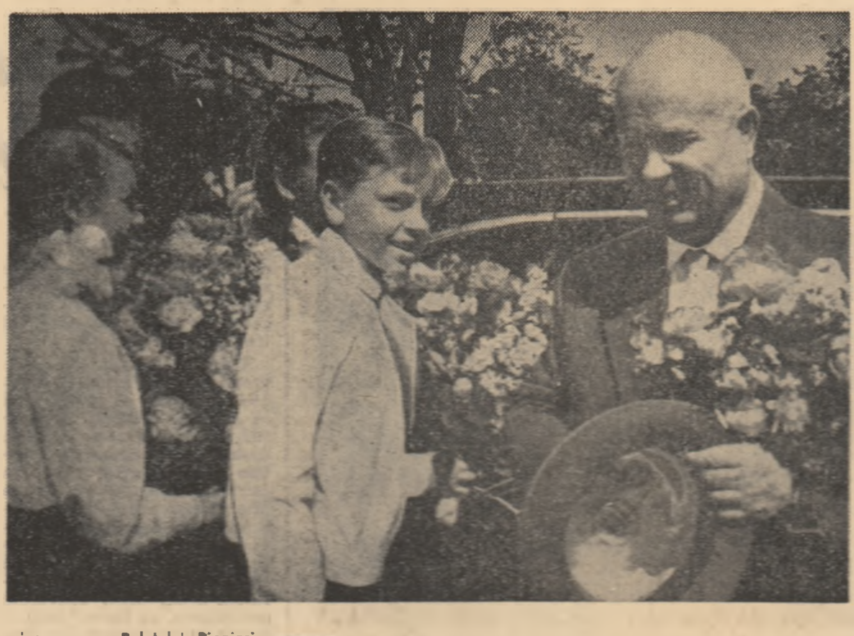

La inaugurarea Palatului Pionierilor din Moscova: pionieri îl salută pe N. S. Hruşciov.
Telefoto: AGERPRES-TASS

În apărarea patrioţilor greci întemniţaţi

ATENA 2 (Agerpres) — Cu prilejul împlinirii a 21 de ani de cînd Manolis Glezos împreună cu Sandas au smuls de pe Acropole la 31 mai 1941 drapelul cu zvastica hitleristă, Passalidis, preşedintele Comitetului Executiv al Partidului Uniunea Democrată de stînga, a propus în parlament ca acesta să proclame oficial pe Glezos şi Sandas eroi naţionali ai Greciei.

Un grup de fruntaşi de seamă ai vieţii publice, printre care o serie de foşti miniştri şi generali, au cerut guvernului să pună în libertate pe Glezos.

Considerăm ca o datorie patriotică să ridicăm glasul de protest împotriva deţinerii în închisoare a eroului nostru naţional, Glezos, în timp ce naţiunea ar trebui să-l cinstească, iar fapta lui de eroism să fie dată ca exemplu tineretului, au declarat ei.

După cum anunţă „Avghi", la 31 mai, deţinuţii politici din închisoarea de pe insula Egina, unde este deţinut Glezos, şi din închisoarea din Trikala au declarat o grevă a foamei de 24 de ore, cerînd amnistia generală şi eliberarea lor din închisoare.

Mitingul prieteniei tineretului cuban şi sovietic

MOSCOVA 2 (Agerpres). — TASS transmite: În palatul Congreselor din Kremlin a avut loc un mare miting al prieteniei tineretului cuban şi sovietic la care au participat 5.000 de tineri şi tinere din Moscova, precum şi 1.000 de tineri ţărani cubani care au căpătat în şcolile sovietice diplome de mecanizatori în agricultură.

Tinerii cubani au fost salutaţi de reprezentanţi ai tineretului din Capitala Uniunii Sovietice. A luat apoi cuvîntul Maximo Dias Rodriguez care a citit scrisoarea de salut a tinerilor ţărani cubani adresată Comitetului Central al P.C.U.S. şi lui Nikita Sergheevici Hruşciov.

Au mai vorbit Benito Besada Ramos, însărcinat cu afaceri ad-interim al Cubei, şi Serghei Pavlov, prim-secretar al C.C. al U.T.C.L.

La mitingul prieteniei tineretului cuban şi sovietic N. S. Hruşciov, preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., a rostit o cuvîntare.

Salutîndu-i pe tinerii ţărani cubani care au căpătat în şcolile sovietice diplome de mecanizatori în agricultură, N. S. Hruşciov, a subliniat că îi aşteaptă o muncă importantă şi susţinută, că au de luptat „împotriva duşmanului intern şi împotriva dificultăţilor interne", ceea ce „necesită o profundă înţelegere a proceselor care au loc în ţară".

N. S. Hruşciov a amintit că şi Uniunea Sovietică a întîmpinat greutăţi după Revoluţia din Octombrie.

El a arătat că poporului cuban îi este ceva mai uşor să lichideze dificultăţile, deoarece după revoluţie nu a fost singur aşa cum s-a întîmplat cu poporul sovietic. „U.R.S.S. ajută Cuba şi făgăduieşte acest ajutor şi pe viitor".

N. S. Hruşciov a vorbit în continuare despre creşterea preţurilor la unele produse alimentare în U.R.S.S. ca măsură necesară, dar vremelnică, arătînd că ea va contribui la avîntul rapid al agriculturii.

N. S. Hruşciov şi-a exprimat convingerea fermă că în Uniunea Sovietică va fi creat un belşug de produse alimentare. El a subliniat că duşmanii socialismului ar vrea ca U.R.S.S. să ia o altă hotărîre — să reducă cheltuielile pentru apărare şi prin aceasta să creeze condiţiile pe care duşmanii le aşteaptă de mult. „Acest lucru nu se va întîmpla niciodată", a spus N. S. Hruşciov.

Nici un muncitor conştient, nici un ţăran sau intelectual conştient nu va fi de acord ca în condiţiile actuale Uniunea Sovietică să reducă cheltuielile de apărare.

N. S. Hruşciov a urat tinerilor cubani fericire, fermitate şi curaj. „Pentru a fi curajos trebuie să ştii pentru ce lupţi", a spus el.

Vorbitorul a rugat să se transmită cele mai fierbinţi urări de bine lui Fidel Castro, tuturor revoluţionarilor care s-au unit sub conducerea lui Fidel Castro şi reconstruiesc acum economia Cubei pe baze socialiste, întregului popor cuban.

Tanganica devine republică

DAR-ES-SALAM 2 (Agerpres). — „La 9 decembrie a.c. Tanganica va deveni republică" — a declarat primul ministru Kawawa în cadrul unei conferinţe de presă.

După cum se ştie, această ţară din Africa tropicală orientală, cu peste 9 milioane de locuitori, şi-a cucerit independenţa la sfîrşitul anului trecut. Colonialiştii englezi au elaborat însă, pentru Tanganica o constituţie care să le menţină avantajele lor în această ţară.

În conferinţa de presă amintită, primul ministru Kawawa a dat citire unui document guvernamental în care se preconizează „elaborarea unei noi constituţii care să fie mai potrivită pentru un stat african independent".

Biruinţe ale muncitorilor grevişti din Spania

MADRID 2 (Agerpres). — Ştirile sosite de la Madrid arată că în ciuda marilor greutăţi ale luptei greviste, dat fiind interzicerea grevelor de către legislaţia fascistă a lui Franco, în numeroase întreprinderi din Spania greviştii obţin succese însemnate.

Agenţia United Press International transmite că minerii spanioli au obţinut o importantă victorie. Guvernul spaniol a anunţat la 2 iunie că a introdus tarife de salarizare uniforme în locul sistemului practicat pînă -n prezent, după care minerii erau plătiţi în funcţie de calitatea cărbunelui extras în diferite regiuni ale ţării. Salariile de bază au fost majorate în unele cazuri, de la 39 pesetas la 70 pesetas.

În regiunile Barcelona şi Catalonia, muncitorii de la întreprinderile de mase plastice i-au obligat pe patroni să le satisfacă o importantă revendicare — dublarea salariilor. De asemenea, muncitorii de la turnătoriile Societăţii „Fundiciones Suner", situate în apropiere de Barcelona, cît şi textiliştii de la ţesătoriile întreprinderii „Textil Suns" au smuls patronilor ridicarea salariilor.

Acestea sînt doar cîteva din succesele obţinute de muncitorii grevişti spanioli, succese pe care guvernul franchist caută să le treacă sub tăcere, din dorinţa de a ascunde poporului spaniol amploarea mişcării greviste şi consecinţele sale.

Aceste succese însufleţesc pe oamenii muncii spanioli la continuarea cu hotărîre a luptei lor. Izbucnesc focare noi de greve, se organizează greve parţiale şi greve ale „braţelor încrucişate".

Asemenea greve au cuprins, de pildă, scrie ziarul „L'Humanite", toate întreprinderile industriale din provinciile Biscaya şi Guipuzcoa.

Acelaşi ziar relatează că la Barcelona oamenii muncii de la întreprinderile din acest oraş reiau lucrul pe măsură ce obţin satisfacerea revendicărilor lor şi după cîteva zile încetează din nou să mai lucreze, cerînd satisfacerea unor revendicări mai importante. Numărul muncitorilor care acţionează în acest fel este evaluat la peste 50.000.

„L'Humanité" relatează, de asemenea, că profunde frămîntări domnesc şi în unele regiuni agricole ale Spaniei.

Noutăţi sovietice

Gîndirea şi cibernetica

MOSCOVA 2 (Agerpres). — TASS transmite: Într-un referat intitulat „Gîndirea şi cibernetica" prezentat la conferinţa unională în problemele filozofice ale ciberneticii, profesorul Viktor Gluşkov, membru al Academiei de Ştiinţe din R.S.S. Ucraineană, arată că în principiu o maşină cibernetică poate fi determinată să parcurgă toate stadiile de evoluţie ale cunoaşterii. Omul de ştiinţă sovietic consideră că pentru aceasta este necesară introducerea în maşină a informaţiilor cu privire la legităţile de bază ale dezvoltării vieţii (ereditate, mutaţie, selecţie naturală) şi procesele fizice care au avut loc pe pămînt de la începutul naşterii vieţii.

Opiniile realiste ale unui savant american

WASHINGTON 2 (Agerpres) — După cum relatează agenţia Associated Press, cunoscutul om de ştiinţă american Don Leet, profesor la Universitatea Harvard, scrie în numărul pe iunie al revistei „Scientific American" că **exploziile nucleare subterane pot fi descoperite şi deosebite de cutremurele seismice cu ajutorul instrumentelor actualmente în uz.**

Se ştie că cercurile conducătoare americane îşi bazează refuzul lor de a înceta experienţele nucleare fără un control internaţional pe argumentul că exploziile subterane nu ar putea fi altminteri detectate.

„Nu văd nici un motiv pentru care instrumentele existente şi tehnica modernă să nu poată înregistra, detecta, identifica şi localiza experienţele nucleare subterane", spune Don Leet în articolul său.

PE SCURT *Pe scurt* PE SCURT

MOSCOVA. — La 2 iunie N. S. Hruşciov l-a primit la Kremlin pe generalul Kong Le, preşedintele Consiliului militar suprem al Laosului, şi pe ceilalţi membri ai delegaţiei militare laoţiene care se află la Moscova. Cu acest prilej a avut loc o convorbire care s-a desfăşurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

LONDRA. — La libraria „Better Books LTD" din Londra s-a deschis o expoziţie a cărţii romîneşti, organizată de editura Oxford University Press şi Cartimex. In vitrinele librăriei au fost expuse cca. 600 de volume din domeniile ştiinţei, artei, literaturii etc. Expoziţia se bucură de aprecierea vizitatorilor.

DELHI. — Piesa „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale a fost tradusă în India în limba telugu.

OSLO. — Pe pămîntul Norvegiei s-a reîntors iarna. In întreaga ţară a căzut ninsoare şi lapoviţă. Locuitorii unor localităţi de munte au reluat schiurile, mulţumiţi de această unică posibilitate de a se plimba vara cu schiurile. Chiar şi la Oslo temperatura a scăzut sub zero.

WASHINGTON. — Comisia pentru energia atomică a S.U.A. a declarat că la 1 iunie S.U.A. au efectuat în statul Nevada o nouă explozie nucleară subterană — a 35-a din actuala serie de experienţe nucleare subterane americane.

MOSCOVA. — La 1 iunie, doamna Hartini Sukarno, soţia preşedintelui Republicii Indonezia, a sosit la Moscova într-o vizită neoficială.

ROMA. — La 2 iunie Italia a sărbătorit ziua republicii. Cu acest prilej la Roma a avut loc o paradă militară la care au asistat preşedintele republicii, Segni, şeful guvernului, Fanfani, şi alţi conducători italieni, membri ai parlamentului precum şi reprezentanţi ai misiunilor diplomatice.

BUDAPESTA. — La 1 iunie au continuat lucrările celei de-a 25-a sesiuni a Comitetului executiv al Federaţiei Sindicale Mondiale. Sesiunea a discutat raportul secretarului general al F.S.M., Louis Saillant, despre situaţia internaţională şi îndeplinirea programului de acţiuni şi a rezoluţiilor adoptate de cel de-al V-lea Congres mondial al sindicatelor. Au luat cuvîntul la discuţii reprezentanţii sindicatelor din Franţa, R. P. Ungară, R.P.D. Coreeană, R. P. Romînă, R. P. Polonă, Cipru şi alţii. Vorbitorii au aprobat caracterizarea luptei clasei muncitoare făcută în raportul lui Louis Saillant, au scos în evidenţă succesele obţinute de clasa muncitoare în lupta pentru drepturile ei sociale. Ei au aprobat în mod unanim convocarea la Moscova a Congresului mondial pentru dezarmare generală şi pace.

La 2 iunie cea de-a 25-a sesiune a comitetului executiv al F.S.M., care se desfăşoară la Budapesta, a trecut la discutarea celui de-al doilea punct de pe ordinea de zi. E. Teodorescu, secretară a F.S.M., a prezentat un raport despre pregătirile în vederea celei de-a doua conferinţe sindicale internaţionale pentru problemele femeilor muncitoare.

VIENA. — Delegaţia de preşedinţi ai sfaturilor populare din oraşele Constanţa, Timişoara, Iaşi şi Galaţi, care se află în prezent în Austria la invitaţia Asociaţiei primarilor din această ţară şi a primarului oraşului Viena, a făcut vizite la unele instituţii comunale, de artă şi a participat la manifestările care au loc în cadrul săptămînilor festive vieneze. Cu ocazia prezenţei delegaţiei romîne în capitala Austriei, Franz Ionas, primarul oraşului Viena, a oferit un prînz.

NEW YORK. — După cum comunică agenţiile americane de informaţii, Comandamentul forţelor armate aeriene ale S.U.A. a anunţat lansarea unui satelit „secret" de la baza de aviaţie Vandenberg (California). Ca şi în celelalte cazuri, nici timpul, nici orbita şi nici scopul lansării nu au fost anunţate. Totuşi, presa americană nu face un secret din faptul că aceşti sateliţi îndeplinesc rolul de spioni în Cosmos.

Răsfoind PRESA STRAINĂ

După crahul de la bursa din New York

Recentele evenimente de la Bursa din New York, cînd Wall Street-ul a fost în pragul crahului financiar, precum şi repercusiunile resimţite la toate bursele din principalele capitale europene nu au rămas fără ecou în presa internaţională. Numeroase ziare burgheze continuă să se ocupe de factorii care au provocat puternicul dezechilibru financiar.

Ziarul britanic „TIMES" consideră că motivele recentei prăbuşiri a acţiunilor nu trebuie căutate în împrejurări de suprafaţă, ci în înşişi factorii economici. Pe această linie ziarul îşi exprimă părerea că, în ciuda afirmaţiilor administraţiei Kennedy, referitoare la „intensificarea ritmului expansiunii economice", economia americană continuă să stagneze. „Problema este dacă ritmul de creştere a economiei poate fi intensificat şi dacă nivelul şomajului poate fi redus. Iată unde încep să se strecoare îndoieli serioase". Referindu-se în continuare la problema şomajului, „TIMES" scrie: „In urmă cu peste un an, administraţia spera că procentul şomajului va scădea pînă în vara aceasta la 4,5 la sută din totalul forţei de muncă. In prezent ea se întreabă dacă pînă la sfîrşitul anului poate să reducă acest procent măcar la 5 la sută". „Zguduirea produsă la Wall Street impune Casei Albe să facă o declaraţie", care să spulbere neîncrederea — scrie cotidianul american „NEW YORK HERALD TRIBUNE". Ziarul cere administraţiei să intervină pentru a împrăştia neliniştea care s-a răspîndit asupra lumii de afaceri americane în legătură cu şubrezenia sistemului economic american. „Deţinătorii de capitaluri văd o balanţă de plăţi în mod primejdios dezechilibrată, în timp ce rezervele de aur continuă să se scurgă. Increderea străinătăţii în dolar este măcinată de acumularea deficitelor, pe măsură ce făgăduiala unui bogat buget echilibrat devine tot mai neconvingătoare". „Factorul hotărîtor al ultimei scăderi a cursului acţiunilor Wall Street-ului — scrie un alt ziar burghez, cotidianul vest-german „DIE WELT" — îl constituie situaţia economică, aprecierea conjuncturii. Existau unele speranţe, şi chiar unele indicii, într-un nou avînt. In ultimele săptămîni însă, aceste speranţe s-au dovedit tot mai mult a fi înşelătoare şi exagerate". Comenzile nu şi-au încetinit numai ritmul, ci în februarie numărul lor a scăzut în mod considerabil; s-a trecut la o reducere a stocului de mărfuri, ceea ce a constituit indiciul că avîntul a luat sfîrşit şi că economia ar putea să intre chiar într-o anumită stare de stagnare. Aici dăm de rădăcinile scăderii cursului Wall Street-ului, de rădăcinile situaţiei precare a burselor americane — conchide „DIE WELT". Referindu-se în continuare la repercusiunile pe care le-a avut scăderea valorii acţiunilor la bursa din New York asupra bursei vest-germane, „DIE WELT" scrie: „Toate acestea au influenţat într-o mare măsură bursele vest-germane, oricum slabe şi uşor de contaminat şi dependente de bursele din străinătate şi, în special, de cea din New York, deoarece noi ne aflăm din ce în ce mai mult la cheremul Wall Street-ului". Ziarul arată că aceiaşi factori economici ca şi cei din S.U.A. au contribuit, la rîndul lor, la prăbuşirea cursurilor acţiunilor vest-germane.

Alarmă în iglouri

23.000 de eschimoşi din Alaska luptă pentru drepturile lor

În localităţile săpate în zăpadă ale eschimoşilor din Alaska domneşte consternarea şi amărăciunea. Iglou-rile, cum sînt numite aceste locuinţe în limba eschimoşilor şi cei ce le populează sînt ameninţaţi de o gravă primejdie care pune problema supravieţuirii celor 23 000 de „feţe palide" din această regiune. Este adevărat nu a izbucnit nici un cataclism natural şi nici nu s-a produs o invazie nemaiîntîlnită de animale sălbatice. Primejdia este apreciată însă drept mult mai gravă întrucît vine din partea... guvernului S.U.A.

In anul 1884, la 17 ani după ce Alaska a fost cumpărată de Statele Unite, Congresul american care a luat atunci în discuţie pentru prima oară problema locuitorilor regiunii arctice a promis că drepturile, moştenite din tată în fiu, ale eschimoşilor vor fi respectate. Aşa cum s-a întîmplat însă şi cu alte promisiuni ale politicienilor nord-americani toate aceste asigurări au rămas numai pe hîrtie. Aproape în fiecare an o delegaţie a eschimoşilor s-a îndreptat spre Washington pentru a reaminti membrilor Congresului promisiunile lor. De fiecare dată ei s-au înapoiat în iglourile lor fără nici un rezultat.

Cît timp Alaska a fost numai un „teritoriu" american şi nu un stat cu „drepturi depline" al S.U.A. — lucrurile au mers la voia întîmplării. Dar de un an Alaska a devenit unul din cele 50 de state ale S.U.A. şi odată cu asta au început greutăţile şi primejdiile pentru eschimoşi. Legea pentru alipirea la S.U.A. menţionează astfel că în viitorii 25 de ani statul american revendică să stăpînească, exclusiv în scopurile sale, un teritoriu de mai multe mii de km pătraţi care aparţine în prezent eschimoşilor. In al doilea rînd, Comisia americană pentru energia atomică a anunţat că intenţionează să efectueze experienţe în această regiune. Nici unul din membrii comisiei nu şi-a pus problema soartei celor 23 000 de eschimoşi şi a animalelor de pe urma cărora trăiesc. In sfîrşit, guvernul S.U.A., adoptînd o lege prin care interzice vînarea animalelor sălbatice în Alaska a lovit în însăşi existenţa eschimoşilor.

Luna trecută doi reprezentanţi ai eschimoşilor au plecate din nou la Washington pentru a protesta împotriva acestor acţiuni ale guvernului american. Ca deobicei s-au înapoiat fără să fi obţinut nimic. „Avem dreptul la independenţă, dreptul să urmărim animalele sălbatice şi să le vînăm — a declarat ziariştilor Guy Okokok, unul din cei doi membri ai delegaţiei. „Inupiat Paitot" — adică ţara care se întinde în regiunea arctică a fost şi este ţara eschimoşilor a adăugat el. Nimeni nu are dreptul să ne extermine dacă vînăm animale sălbatice între lunile mai şi septembrie. Doar din asta trăim. Chiar şi bunicii şi bunicii bunicilor noştri au vînat fără să fie pedepsiţi".

Toate cele spuse de Okokok sînt adevărate. Numai că bunicul lui nu a fost un cetăţean al Statelor Unite. Începînd de anul trecut însă, odată cu această „cinste" acordată eschimoşilor din Alaska mai mulţi dintre ei au fost arestaţi şi aruncaţi în închisori pentru că şi-au „permis" să iasă la vînătoare pentru a-şi cîştiga existenţa. „Dacă lucrurile merg aşa mai departe — a spus cel de al doilea membru al delegaţiei, Paul Tiulana, — în cîţiva ani ajungem la fel de lipsiţi de drepturi ca şi indienii din rezervaţii". Şi această perspectivă îi îngrozeşte.

I RETEGAN

„Cinci militari americani au fost răniţi la 3 mai în cursul luptelor din Vietnamul de sud", — *anunţa deunăzi agenţia UNITED PRESS INTERNATIONAL. Asemenea comunicate laconice sînt tot mai frecvente în relatările agenţiilor de presă privind situaţia din Vietnamul de sud. Ele constituie o dovadă elocventă a netemeiniciei afirmaţiilor oficiale americane, potrivit cărora cei peste 5 000 de soldaţi şi ofiţeri americani trimişi să salveze dictatura diemistă, care se clatină sub loviturile mişcării de eliberare naţionale, nu ar participa la lupta împotriva patrioţilor sud-vietnamezi.*

O seamă de documente fotografice vin să întregească imaginea intervenţiei brutale, făţişă a S.U.A. în sprijinul regimului dictatorial al lui Ngo Dinh Diem, urît de întregul popor al Vietnamului de sud.

Iată cîteva fotografii reproduse din revistele germane „NEUE BERLINER ILUSTRIERTE" şi „ZEIT IM BILD". Fotografia 1 reprezintă pe căpitanul Ross din armata S.U.A. dirijînd un atac barbar împotriva patrioţilor sud-vietnamezi în preajma localităţii Nha Trang, la 500 kilometri nord de Saigon. In fotografia 2-a putem vedea urmările sîngeroasei acţiuni care s-a bucurat de comanda şi participarea directă activă a ofiţerului american: cîţiva dintre cei 16 patrioţi ucişi. Fotografia a 3-a arată un aspect de la o altă acţiune împotriva populaţiei paşnice sud-vietnameze, acţiune la care au participat, aşa cum se vede, militari americani.

Faptele arată însă că nici sutele de tone de armament american livrate dictaturii diemiste, nici intervenţia directă a militarilor americani, nu pot înfrînge lupta dreaptă a forţelor patriotice.

Sosit de curînd dintr-un turneu de inspecţie în Vietnamul de sud, ministrul de război al S.U.A. şi-a exprimat — aşa cum relata Agenţia REUTER — „mînia faţă de totala lipsă de eficacitate în operaţiunile contra partizanilor". Iar amiralul american Felt a fost nevoit să recunoască: „operaţiunile de curăţire din Vietnamul de sud n-au nici un fel de şansă serioasă să ducă la distrugerea sau chiar la slăbirea mişcării de partizani".

Zilele trecute oficialităţile din S.U.A. au hotărît să trimită în Vietnamul de sud cîteva zeci de mii de mici aparate de radio-comunicaţie cu care „să fie înzestraţi funcţionarii principali ai administraţiei diemiste". Agenţiile de presă relatau că această măsură a fost luată deoarece „o mare parte a teritoriului e controlat de partizani şi autorităţile guvernamentale din diferite localităţi nu pot altfel comunica între ele".

Faptul acesta exprimă foarte elocvent neputinţa dictaturii diemiste şi a tutorilor ei americani de a înăbuşi lupta de eliberare naţională a poporului din Vietnamul de sud.

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".